

panorama

inforegio

35

Herfst 2010

Op naar een grotere sociale integratie

De bijdrage van het regionaal beleid

HOOFDARTIKEL

Dirk Ahner

OVERZICHT

Een grotere sociale integratie: een regionaal perspectief

3

4-6

INTERVIEWS

Karima Delli – Fintan Farrell – Paul Bevan

7-9

10

HET EUROPEES JAAR 2010

Sociale integratie en de strijd tegen armoede

11

HET EUROPEES SOCIAAL FONDS

De armoedecyclus doorbreken

12-13

SOCIALE UITSLUITING EN STEDELIJKE ONTWIKKELING

Het cohesiebeleid en sociale integratie – vanuit het oogpunt van de steden

14-15

INTEGRATIE EN ETNISCHE MINDERHEIDSGROEPEN

De sociale integratie van etnische minderheidsgroepen: de Roma-gemeenschap in de kijker
Regionale fondsen helpen immigranten te ondernemen

16

JASMINE EN PROGRESS

Nieuwe EU-instrumenten om te voldoen aan de vraag naar microfinanciering

17

GEZONDHEIDSZORG EN INTEGRATIE

Pleiten voor gemeenschapsgerichte gezondheidszorg

18-22

DWARS DOOR EUROPA

ACCES – Investeren in jongeren over de grenzen heen
Computervaardigheden – de sleutel naar de toekomst
Robotdalen – Zelfstandig leven dankzij intelligente assistenten
Integratie van de Roma – campagne voor verandering
Steun aan de meest benadeelde inwoners van Hongarije

23

ACHTER DE SCHERMEN

Het EFRO in een nieuw jasje – minder bureaucratie, meer fondsen

24-25

IN HET HART VAN ONZE PROJECTEN

Projecten zonder grenzen: competitieve zorgdiensten - Longlife

26-27

NETWERKEN

Regio's voor economische verandering – op naar een duurzame groei
Forum over sociale uitsluiting van het Comité van de Regio's

28

AGENDA – LAAT UW STEM HOREN

Foto's (pagina's):

Omslag: © EC

Pagina's 2, 4, 6, 7, 9, 11, 14-15, 16, 17, 21, 23 en 26: © EC

Pagina 13: © iStockphoto

Pagina 14: © Open Society Institute

Pagina 18: © ACCES

Pagina 19: © Olga Posaškova

Pagina 20: © Inmotion Intelligence AB

Pagina 22: © Levente Huszti (NDA), István Kopcsik (Multicultural Pedagogical Institution)

Pagina 24: © Longlife – TU Berlin, tek

Pagina 25: © Pekka Fali

Pagina 26: © Comité van de Regio's

Dit magazine wordt in het Engels, Frans en Duits gedrukt op gerecycleerd papier.

Het is in 21 talen online beschikbaar op http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panora_nl.htm

De standpunten in deze publicatie zijn die van de auteur en geven niet noodzakelijk de zienswijze van de Europese Commissie weer.

We moeten elke burger de kans geven een actief, gerespecteerd en tevreden lid van onze samenleving te worden. Dit is van fundamenteel belang voor de toekomst van 'ons' Europa – als competitieve speler op het internationale toneel, als plaats waar het aangenaam wonen en werken, maar ook met pensioen gaan is, als sociaal model dat tot in Brazilië als voorbeeld gehanteerd wordt. 2010 is het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. De nadruk ligt dan ook op de behoefte aan een Europa met een grotere integratie als essentieel onderdeel van een duurzame economische groei, meer en betere banen en sociale integratie.

De acties die in het kader van het Europese cohesiebeleid worden gevoerd, streven ook deze doelstellingen na met behulp van financiële instrumenten als het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Europees Sociaal Fonds (ESF). Deze twee belangrijke instrumenten steunen verscheidene programma's, van een betere vervoersinfrastructuur die onderontwikkelde gebieden nieuwe kansen schenkt tot de bevordering van levenslang leren. Panorama zet zes projecten uit heel Europa in de schijnwerpers die bewijzen hoe de EFRO-fondsen kwetsbare sectoren van onze maatschappij helpen het risico op uitsluiting tegen te gaan.

Welke rol speelt het cohesiebeleid bij het beperken van armoede en uitsluiting? Hoe worden de achterstandswijken van onze steden nieuw leven ingeblazen? Hoe doeltreffend is de bestaande regelgeving nu Europa volop veranderingen ondergaat? We formuleren een antwoord op deze vragen en drie belangrijke spelers op het vlak van sociale integratie vertellen ons wat volgens hen de prioriteiten moeten zijn.

Europa 2020 is een strategische visie voor het Europa van de 21ste eeuw. Dit initiatief illustreert hoe de EU sterker uit de economische crisis kan komen en hoe ze kan worden omgetoverd tot een intelligente, duurzame en inclusieve economie met een hoge tewerkstelling, productiviteit en sociale cohesie.

Het cohesiebeleid speelt op het terrein, bij de burgers dus, een fundamentele rol om de doelstellingen van de strategie Europa 2020 te verwezenlijken. Zo garandeert het dat wie het risico loopt op uitsluiting niet aan de kant geschoven wordt. De regio's zullen als eersten het grootste voordeel putten uit een volledig inclusieve maatschappij.

Dirk Ahner

Directeur-generaal Regionaal beleid

EEN GROTERE SOCIALE INTEGRATIE: EEN REGIONAAL PERSPECTIEF

De EU heeft 2010 uitgeroepen tot Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. In dit nummer van Panorama nemen we dit initiatief onder de loep en bekijken we hoe de acties gefinancierd door het regionale beleid bijdragen tot de doelstellingen van de EU voor een inclusieve en productieve maatschappij.

Wat is de doelstelling van het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting?

Een van de voornaamste doelstellingen van het initiatief van dit jaar is het engagement van de EU, namelijk de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting, kracht bij te zetten. We worden geconfronteerd met heel wat uitdagingen – klimaatverandering en het demografische profiel van de EU om maar enkele voorbeelden te noemen – en de economische crisis is nog lang niet uitgewerkt. Het is dan ook duidelijk dat de Europese maatschappij bekwame en gemotiveerde mensen niet aan de kant mag schuiven.

Het Europese jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting wil iedereen wakker schudden. Stereotypen moeten uit de weg geruimd worden. Mensen die uitgesloten worden en in armoede leven, moeten hun stem laten horen. In 2010 worden de principes van de EU, namelijk samenwerking en solidariteit, aangewend om de oorzaken van armoede genadeloos aan te pakken, zodat iedereen een volwaardige, actieve rol kan spelen in de maatschappij. Bovendien wordt gewerkt aan een betere coördinatie tussen de bestaande programma's en initiatieven ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting.

Armoedebestrijding – de sleutel tot de bestrijding van sociale uitsluiting

De regionale ontwikkeling heeft een aanzienlijke impact op de armoede in een land. Uit de recentste schattingen van inkomens met risico op armoede blijkt dat de fondsen van het cohesiebeleid zich vooral toespitsen op landen en regio's met de hoogste relatieve armoede. Het gaat dan ook om doelgerichte financiering.

De voornaamste doelstelling van het cohesiebeleid is echter niet de armoedebestrijding of de wijziging van nationale socialezekerheidsstelsels. Het financiert wel projecten ter bevordering van ontwikkeling, gelijke kansen, de levenskwaliteit en een betere werkgelegenheid, die stuk voor stuk het risico op armoede beperken.

Hoe draagt het regionale beleid bij tot de doelstellingen van de EU?

Het regionale beleid van de Europese Unie wil de economische en sociale ongelijkheden tussen de regio's wegwerken om een harmonieuze, evenwichtige en duurzame ontwikkeling van de

WIE LOOPT HET GROOTSTE RISICO?

Senioren, grote gezinnen, eenoudergezinnen, kinderen en jongeren, personen met een handicap en etnische minderheidsgroepen lopen het grootste risico op armoede. Een voorbeeld is de Roma-gemeenschap die in Europa tien tot twaalf miljoen mensen telt. In al deze groepen worden vrouwen geconfronteerd met een groter risico op armoede en sociale uitsluiting dan mannen.

Europese Gemeenschap te bevorderen. Artikel 158 van het Verdrag betreffende de Europese Unie stelt dat "actie van de Unie erop gericht moet zijn ongelijkheden tussen de ontwikkelingsniveaus van de verschillende regio's te beperken en in de minst begunstigde regio's, waaronder plattlandsgebieden, ontwikkeling te bevorderen".

Deze doelstellingen zijn niet gemakkelijk te bereiken omdat de regio's van de EU enorm van elkaar verschillen in omvang, ligging, inkomen en politiek belang. De uitbreidingen van de EU hebben ook aanzienlijke veranderingen met zich meegebracht. De ongelijkheden tussen de regio's van de 27 lidstaten zijn nu twee keer zo groot als vóór 2004, toen de EU 15 lidstaten telde.

De huidige werkwijze van het cohesiebeleid voorziet financieringen op basis van het bbp per hoofd. Bijgevolg ontvangen de regio's met een groot aantal inwoners in absolute armoede ook een hogere financiering.

Sommige landen lijken het erg goed te stellen, maar hebben toch gebieden met een hoog armoedeniveau. In de minder ontwikkelde landen wordt het hoofdstedelijke gebied meestal gekenmerkt door minder armoede. In de andere landen is het vaak omgekeerd, omdat de welgestelde gezinnen de hoofdstad verlaten.

Het grootste deel van de fondsen van het cohesiebeleid gaat naar de minder ontwikkelde cohesielanden. Daar leven duidelijk meer mensen in materiële armoede (een absolute maat voor armoede die aangeeft dat mensen geen toegang hebben tot drie of meer van de negen basisvoorzieningen).

Het cohesiebeleid richt zich ook op de concentraties van relatieve armoede in de convergentieregio's van de meer ontwikkelde landen. Er wordt bijvoorbeeld een grotere bijstand verleend aan Wales (VK), delen van Wallonië in België, Zuid-Italië en Zuid-Spanje om deze regio's te helpen de plaatselijke armoede aan te pakken.

De doelstelling 'regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid' pakt het probleem aan vanuit een verschillend oogpunt. Het houdt immers rekening met een werkloosheidscijfer dat hoger is dan gemiddeld en met lage schoolresultaten die nauw verwant zijn aan zowel relatieve als absolute armoede.

Het EFRO en het ESF vullen elkaar aan

Investerings in sociale en economische infrastructuur zijn belangrijk omdat ze de inwoners van benadeelde gemeenschappen in staat stellen gebruik te maken van opleidingen en tewerkstellingskansen elders. De EFRO-fondsen kunnen hier een belangrijke bijdrage leveren door ontwikkelingen te steunen die mensen aansporen om zulke kansen aan te grijpen.

Steun aan bedrijven is vooral gericht op kleine en middelgrote ondernemingen, en startende bedrijven.

Dirk Ahner, directeur-generaal Regionaal beleid legt uit: "We beschikken over overtuigende bewijzen dat de steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) heeft geleid tot meer investeringen in bedrijven en meer onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten. Een voorbeeld: bedrijven die steun ontvangen van het EFRO in het Oost-Duitse Thüringen investeren bijna 2,5 keer meer in O&O per werknemer. Er is dus duidelijk sprake van een hefboomeffect."

De EFRO-investeringen leiden tot betere banen en een betere toegang tot opleidingen dankzij steun aan:

- lokale programma's voor arbeidsvoorziening die benadeelde personen aan een baan helpen;
- het opknappen en opwaarderen van lokale opleidingscentra en centra voor e-vaardigheden;
- veilige vervoersknooppunten om benadeelde gebieden te verbinden met plaatsen die meer kansen bieden;
- investeringen die de plaatselijke toegang tot ICT-diensten in de gemeenschap bevorderen.

” Uit de recentste schattingen blijkt dat de fondsen van het cohesiebeleid naar doelgerichte financiering gaan. ”

Van 2007 tot 2013 investeert de EU € 347 miljard, oftewel 35,7 % van de begroting van de Europese Unie, in de ondersteuning van regionale groei en de bevordering van de tewerkstelling via de instrumenten van het cohesiebeleid. Op deze manier helpt het cohesiebeleid armoede tegen te gaan.

De fondsen van het Europees Sociaal Fonds (ESF) ondersteunen de duurzame integratie van benadeelde personen en personen met een handicap op de arbeidsmarkt, onder andere via de volgende initiatieven:

- professionele hulpverlening en opleidingen die specifiek aangepast zijn aan de behoeften van benadeelde personen en personen met een handicap;
- trajecten voor de integratie in en toegang tot de arbeidsmarkt, evenals het scheppen van banen voor benadeelde personen en personen met een handicap in de sociale economie;
- steun aan ondernemerschap voor benadeelde personen en personen met een handicap;
- bewustmakingscampagnes om discriminatie tegen te gaan, gedragingen te veranderen en diversiteit op de werkvloer te promoten.

Het EFRO past zich aan de behoeften aan

Het gaat hier echter niet enkel om werkgelegenheid. In mei 2010 werd het EFRO aangepast om de segregatie te beperken van gemeenschappen op de rand van de samenleving die in armzalige omstandigheden leven. De regelgeving werd aangepast met het oog op een grotere economische en sociale cohesie. Voortaan kunnen ook EFRO-fondsen aangevraagd worden voor de renovatie en de nieuwe toewijzing van bestaande gebouwen die eigendom zijn van de overheid of non-profitorganisaties. Zo kan goedkope huisvesting vrijgemaakt worden voor gezinnen met een laag inkomen of personen met specifieke behoeften. Ook de beperkte tussenkomst voor de vervanging van bestaande huisvesting, onder andere via nieuwbouw, komt in aanmerking.

Met als resultaat...

Het EFRO en het cohesiefonds leggen een sterke nadruk op de bevordering van de economische ontwikkeling in de regio's en de lidstaten. Dit is immers een van de beste manieren om sociale uitsluiting tegen te gaan. Economische ontwikkeling bevordert immers de economische activiteiten die op hun beurt meer en betere banen scheppen.

Uit de recentste evaluaties blijkt dat de fondsen met succes de groei stimuleren en banen scheppen. Twee verschillende macro-economische modellen kwamen allebei tot dezelfde conclusie: de fondsen hadden tussen 2000 en 2008 een aanzienlijk effect op de economische groei, vooral in de convergentieregio's.

De lidstaten gaven aan dat er tussen 2000 en 2006 zo'n miljoen banen werden gecreëerd dankzij steun aan bedrijven.

Bovendien gaat een aanzienlijk deel van de EFRO-fondsen naar sociale, territoriale en milieugebonden cohesie. Enkele projecten die op steun konden rekenen, zijn de opwaardering of creatie van verschillende sociale infrastructuren, en de schoonmaak en renovatie van plattelandsdorpjes en stadscentra, oude industriële sites en historische monumenten.

Dit soort projecten, waaronder de initiatieven ter bevordering van de toeristische faciliteiten, waren tussen 2000 en 2006 goed voor bijna een derde van de totale EFRO-fondsen aan regio's onder doelstelling 1 en voor 36 % van alle fondsen onder doelstelling 2. In de huidige periode, 2007 tot 2013, zijn de verhoudingen gelijkaardig.

Uit de evaluaties van de programmaperiode 2000-2006 blijkt dat projecten ter bevordering van de milieu-infrastructuur concrete resultaten opleverden. Een voorbeeld: heel wat gezinnen in benadeelde regio's in de EU werden voorzien van schoon drinkwater of een verbinding met de riolering (14 miljoen mensen konden rekenen op een betere watervoorziening en nog eens 20 miljoen anderen konden voordeel putten uit projecten voor de behandeling van afvalwater).

Het resultaat: dorpen en steden in heel Europa, waaronder verwaarloosde, voormalige industriegebieden en verpauperde stadscentra zijn nu aangenamere plaatsen om te leven, bezoeken en werken.

We beschikken niet over een erkend stelsel van indicatoren of gegevens om deze effecten te meten, maar uit de evaluaties blijkt dat deze projecten ongetwijfeld de levensstandaard en de levenskwaliteit hebben verbeterd in de deelnemende regio's. Ze kwamen bovendien het territoriale evenwicht ten goede, omdat meer mensen en bedrijven werden aangespoord om zich ter plaatse te vestigen.

GEAVANCEERDE TECHNOLOGIE BEREIKT HET HART VAN HET FRANSE PLATTELAND

Hoewel de landelijke regio Auvergne afgelegen is, biedt ze als eerste in Frankrijk breedbandinternet aan alle inwoners dankzij de doelstelling 'regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid' van het EFRO. Dit project, dat de wedstrijd RegioStars 2010 won, is een interessante ontwikkeling voor de regio die de laatste tijd een toevloed van jongeren kent die er komen wonen en er bedrijven oprichten.

Cécile Hesse en Gaël Romier zijn twee jonge fotografen die zich in Auvergne hebben gevestigd. Aanvankelijk duurde het 20 minuten om één enkele foto naar een klant te sturen. Dankzij de nieuwe breedbandinternetverbinding is dat verleden tijd. Foto's versturen, dat kan vandaag in een oogopslag. "Bijgevolg hebben we ons bedrijf kunnen ontwikkelen en, belangrijker nog, zijn we in onze regio kunnen blijven," legt Hesse uit.

Sinds 2009 wordt de regio nieuw leven ingeblazen dankzij allerlei initiatieven. Zo ontwerpen de leerlingen van een basisschool in het stadje Mazayes zelf de website van hun school. Directeur Etienne Anquetil is ervan overtuigd dat zowel de kinderen als hun ouders tevreden zijn dat hun school zich eindelijk inwerkt in de moderne maatschappij.

Alle sectoren ondergaan een flinke transformatie dankzij de onmiddellijke toegang tot breedbandinternet in het volledige gebied: de volksgezondheid, de economie, het onderwijs en het toerisme putten allemaal voordeel uit dit initiatief.

Breedbandinternet in Auvergne, van 2006 tot 2009

Totaal budget: € 38 500 000

Bijdrage van het EFRO: 26 %

René Souchon (rechts), voorzitter van de Regionale Raad van Auvergne, neemt de RegioStars-prijs in ontvangst van commissaris Hahn

KARIMA DELLI

Europees parlements lid

Karima Delli is lid van de fractie van de Groenen/Vrije Europese Alliantie (EVA) en van de commissie Regionale ontwikkeling. Ze is bovendien vicevoorzitster van de Urban-intergroep en activiste van de 'Zwarte donderdag'-vereniging (Jeudi Noir).

Wat hoopt u dat er bereikt wordt tijdens het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting?

De EU kan de problematiek van armoede en sociale uitsluiting niet op één jaar tijd oplossen. De Strategie van Lissabon was een fiasco. Dit jaar moeten we dan ook de 84 miljoen slachtoffers van de economische crisis onder de aandacht brengen, vooral personen die werken en in armoede leven en zij die zich dag in dag inzetten om uitgeslotenen en personen aan de rand van de samenleving aan een waardig bestaan te helpen. Daarnaast hoop ik dat we armoede kunnen aanpakken door de Europese Commissie te overtuigen een voorstel te ontwikkelen rond kaderrichtlijnen over het minimumloon en de strijd tegen discriminatie, om de algemene toegang tot dienstverlening te vrijwaren en het recht op huisvesting in alle lidstaten te laten erkennen.

Wat is uw rol in de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting?

Ik denk dat wij als Europarlementariërs een stem moeten geven aan personen die in armoede leven en aan alle organisaties die zich inzetten om armoede te bestrijden. Zij zorgen er tenslotte voor dat oplossingen in het dagelijkse leven worden toegepast. Ik zeg altijd dat we geen beleidslijnen moeten maken voor de mensen, maar mét de mensen. Het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting biedt ons de kans om goede praktijken te bundelen in de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting en om te bewijzen dat er hoop is voor de meest kwetsbare groepen in onze samenleving. Als milieuactiviste denk ik ook dat we aan de alarmbel moeten trekken, niet alleen voor sociale ongelijkheden, maar ook voor onrechtvaardigheden tegenover het milieu. De onderhandelingen in Kopenhagen hebben niets opgeleverd en wie zal de prijs betalen voor klimaatverandering? De armsten en zij die in de slechtste en meest onstabiele omstandigheden leven.

Hoe zullen de recente aanpassingen aan de EFRO-regelgeving over huisvesting voor gemarginaliseerde gemeenschappen en de bevordering van energiezuinige gebouwen bijdragen aan de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting?

Deze nieuwe regelgeving is een uitstekend voorbeeld van wat ik daarnet zei over het verband tussen de strijd tegen klimaatverandering en sociale uitsluiting. Ze biedt een grote vooruitgang voor de leefomstandigheden van benadeelde groepen omdat projecten voor de renovatie en bouw van huizen nu een beroep kunnen doen op de EFRO-fondsen. Deze nieuwe regelgeving is ook een instrument om de energiearmoede in alle lidstaten tegen te gaan. Dit was een langverwacht voorstel voor al wie zich inzet voor de integratie van de rechten van gemarginaliseerde gemeenschappen, de Roma in het bijzonder.

De boodschap is: we zijn goed bezig en we mogen nu niet opgeven. We zullen nauwkeurig nagaan hoe de fondsen effectief gebruikt worden. Ze mogen immers niet leiden tot de uitsluiting van gemarginaliseerde gemeenschappen in de stadscentra door de overdreven stijging van huurprijzen en -kosten als gevolg van vastgoedspeculatie.

Nu moeten we ons ervan vergewissen dat alle belanghebbenden betrokken worden bij projecten voor stadsvernieuwing, onder andere de plaatselijke autoriteiten, openbare investeringsbanken en Europees netwerken, zoals het Burgemeestersconvenant.

Op die manier kunnen alle kwetsbare groepen voldoende fondsen in ontvangst nemen en een waardig bestaan leiden op lange termijn.

“ een grote vooruitgang voor de leefomstandigheden van benadeelde groepen ”

Ook het platteland kampt met sociale uitsluiting

FINTAN FARRELL

Directeur van het Europees Netwerk tegen armoede (EAPN)

Fintan Farrell werd in 2002 aangesteld als directeur van het EAPN. Van 1996 tot 2000 was hij voorzitter van het Netwerk tegen armoede. Bovendien was hij ook voorzitter van het Sociale Platform en voorzitter van de EU Civil Society Contact Group.

Wat hoopt u dat er bereikt wordt tijdens het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting?

Hopelijk spoort dit initiatief mensen aan tot nadenken over de maatschappij die we willen opbouwen en wordt de boodschap verspreid dat een maatschappij met meer gelijkheid iedereen ten goede komt. Het Europese jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting wordt georganiseerd in tijden van crisis. Het lijkt erop dat de armeren de kosten daarvan zullen moeten dragen.

Armoede en sociale uitsluiting moeten duidelijk geïdentificeerd worden als belangrijke uitdagingen die in het kader van de strategie Europa 2020 moeten worden aangepakt. Ook moeten we de oorzaken van armoede aanpakken en mensen bewustmaken van het feit dat een betere, rechtvaardigere EU kan worden opgebouwd dankzij de beperking van ongelijkheden op het vlak van rijkdom. Hiervoor moeten doeltreffende herverdelingsmechanismen op touw gezet worden.

Het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting moet ook op lokaal en nationaal niveau uitgespeeld worden via een consequentere samenwerking tussen de openbare autoriteiten en ngo's die armoede bestrijden en door hun activiteiten beter te ondersteunen.

Wat is uw rol in de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting?

Het EAPN beschermt de belangen van mensen die in armoede leven. Om dit te bereiken, oefenen we onze invloed uit op de relevante EU-beleidslijnen en -programma's. Het netwerk zal nagaan hoe armoede en sociale uitsluiting worden aangepakt bij de toepassing van de strategie Europa 2020 en het 'Platform tegen armoede' (Platform against Poverty). We gaan ook na hoe het tewerkstellingsbeleid bijdraagt aan de vorming van een inclusieve arbeidsmarkt en hoe de structuurfondsen worden aangewend om integratie op de agenda te zetten. Daarom vragen we aan ngo's om hun ervaringen te delen over de manier waarop deze beleidslijnen en programma's op het terrein worden toegepast en om nieuwe terreinen voor te stellen waar de EU kan ingrijpen. De rechtstreekse bijdragen van mensen die in armoede leven, spelen een belangrijke rol in de activiteiten van het EAPN.

Hoe kan het cohesiebeleid bijdragen aan de doelstelling van de strategie Europa 2020 om tegen 2020 twintig miljoen mensen uit de armoede te halen?

Om tegen 2020 twintig miljoen mensen uit de armoede te halen, moet het cohesiebeleid gebruikt worden als grensoverschrijdend instrument. Zo kan sociale integratie bereikt worden. Het EFRO en het ESF moeten op een innovatievere manier gebruikt worden en moeten elkaar beter aanvullen om effectief in te spelen op de behoeften van de meest kwetsbare groepen. Sociale ngo's kunnen een beroep doen op het EFRO en het ESP. Het EAPN wil ook een verschuiving zien van het huidige model, waar groei en tewerkstelling centraal staan, naar een model waar kwetsbare groepen voordeel uit kunnen halen via een actieve integratie, sociale innovatie, nieuwe sociale diensten en groene banen en technologieën. Dit alles ten voordele van personen die het verst van de arbeidsmarkt staan.

In de strategie Europa 2020 gaat bijzondere aandacht naar de structuurfondsen. Toch moeten alle financiële instrumenten van de EU aangewend worden om de doelstelling van armoedebestrijding in de strategie te bereiken. De financiële EU-instrumenten moeten drie doelstellingen nastreven: toegang tot rechten, vooral wat betreft kwalitatieve diensten van algemeen belang; sociale integratie, waarbij de nadruk vooral ligt op de ontwikkeling van een geïntegreerde actieve integratie; en de deelname van belanghebbenden.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

<http://www.eapn.eu/index.php?lang=en>

„ [...] moet het cohesiebeleid als een grensoverschrijdend instrument gebruikt worden. Zo kan sociale integratie bereikt worden. ”

Het 'Three Towns'-initiatief, waarbij delen van Yorkshire en Humberside in het Verenigd Koninkrijk in een nieuw jasje worden gestoken

PAUL BEVAN

Secretaris-generaal van EUROCITIES

EUROCITIES is het netwerk van de belangrijkste steden in Europa. Deze vereniging werd in 1986 opgericht en telt intussen 140 leden die samen 25% van de Europese bevolking vertegenwoordigen. Paul Bevan werd in november 2008 benoemd tot secretaris-generaal. Voordien bekleedde hij hoge functies in plaatselijke en regionale overheden in het Verenigd Koninkrijk.

Wat hoopt u dat er bereikt wordt tijdens het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting?

Dit initiatief moet mensen ervan bewust maken dat de strijd tegen armoede niet louter gaat om altruïsme. De Europese burgers zijn onze grootste economische activa – ons menselijk kapitaal. De strategie Europa 2020 erkent dat we niet kunnen concurreren in de wereldwijde economie als we dit potentieel niet ten volle benutten. Investeren in vaardigheden, kwalitatieve banen en sociale integratie biedt een duidelijk economisch rendement en verbetert rechtstreeks de levenskwaliteit van onze burgers.

Wat is uw rol in de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting?

Armoede en sociale uitsluiting zijn vooral een stedelijk fenomeen. Zelfs de meest welvarende Europese steden kampen met een hoog niveau van verpaupering, vaak in specifieke buurten. Daarom legt EUROCITIES in zijn campagne voor 2010 de nadruk op het bewust maken van mensen over de stedelijke dimensie van armoede.

Stedelijke overheden hebben alles in huis om deze problemen te beheeren via een veelzijdige aanpak. Onderwijs en opleiding, hulp aan werkzoekenden, advies aan ondernemers, een betere huisvesting en gezondheidszorg, sociale steun, bijstand aan gezinnen, openbaar vervoer, een beter milieu, deelname van de burgers – stuk voor stuk instrumenten die op geïntegreerde wijze moeten worden georganiseerd om reële, duurzame verandering teweeg te brengen in achterstandswijken. Dat is de conclusie van de 'Cities Against Poverty and Exclusion'-evenementen die EUROCITIES in heel Europa organiseert.

In de praktijk zijn armoede en sociale uitsluiting waarschijnlijk de belangrijkste uitdagingen voor elke grote stad. De burgers, ngo's en bedrijven motiveren, de verschillende agentschappen coördineren en nieuwe werkmethodes vinden, het vergt allemaal uitstekend politiek leiderschap. En heel wat middelen. EUROCITIES bevordert de uitwisseling van ervaringen tussen de steden die deel uitmaken van het netwerk. Bovendien streven wij naar meer macht voor de stedelijke overheden om deze complexe problemen aan te pakken.

Hoe kunnen de Europese steden gebruik maken van het cohesiebeleid in de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting?

Het Europese cohesiebeleid is erg belangrijk. Het helpt steden immers nieuwe methodes te ontdekken om deze uitdagingen aan te pakken. De stedelijke overheden hebben ook bewezen dat deze geïntegreerde aanpak fundamenteel is voor een duurzaam resultaat. De economische crisis houdt aan en onze steden worden dan ook geconfronteerd met steeds grotere uitdagingen.

Drie vierde van de Europese bevolking woont in steden en 85% van het bbp van de EU is afkomstig van de steden. Een duurzaam Europees herstel zonder welvarende steden is dan ook ondenkbaar. Of we nu in een grote stad wonen of niet, het is voor ons allemaal belangrijk dat de Europese steden investeringen blijven aantrekken alsook vernieuwing en rijkdom blijven genereren. Het cohesiebeleid kan een fundamentele rol spelen bij het halen van de doelstellingen van de strategie Europa 2020 door de steden in staat te stellen verder te bloeien en door sociale cohesie te promoten in de volledige Europese Unie.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

<http://www.eurocities.eu/main.php>

Regionale fondsen dragen bij tot de financiering van een interactieve opleiding autotechniek in Malta

” Investeren in vaardigheden, kwalitatieve banen en sociale integratie biedt een duidelijk economisch rendement. ”

SOCIALE INTEGRATIE EN DE STRIJD TEGEN ARMOEDE

Tegen de achtergrond van de ergste sociale crisis van de geschiedenis van de Europese Unie wordt 2010, het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting, voorgesteld als een kans om vooruit te gaan, nieuwe partnerschappen te ontwikkelen en tot actie over te gaan. Het feit dat een van de rijkste regio's ter wereld kampt met armoede is een ernstig probleem. Hoewel de levensstandaard de voorbije decennia in het algemeen is gestegen, leeft momenteel zo'n 17 % van de EU-bevolking – bijna 84 miljoen mensen – onder de armoedegrens.

Alle middelen benutten

Om deze uitdaging aan te pakken, is er nood aan een allesomvattende aanpak, inclusief de evaluatie van structurele en individuele factoren, het gebruik van een brede waaier van instrumenten en de inzet van regionale en nationale actoren. Een dergelijke multidimensionale aanpak staat centraal in de acties van de EU. Door de jaren heen heeft zich een 'sociaal Europa' ontwikkeld via een hele reeks uiteenlopende beleidslijnen en programma's ter ondersteuning van werkgelegenheid en betere werkomstandigheden, ter bevordering van onderwijs, sociale en territoriale cohesie, en ter bestrijding van discriminatie. De EU bleef echter niet op haar lauweren rusten in afwachting van het jaar 2010 om de strijd tegen armoede aan te vatten. In 2000 lanceerden de lidstaten een innovatieve gemeenschappelijke strategie voor sociale integratie. Hierbij werden nationale plannen opgesteld en gemeenschappelijke doelstellingen ontwikkeld. De lidstaten leren van elkaar op het vlak van uiterst belangrijke gebieden als kinderarmoede, minimumloon en dakloosheid.

Een nieuwe impuls in deze strijd

De weg is echter nog lang: het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting wil bouwen op de bestaande initiatieven en plaatsmaken voor nog meer acties in heel Europa. In de campagne staan vier grensoverschrijdende doelstellingen centraal:

- Een grotere bewustmaking dankzij een beter begrip van de reële omvang van armoede in de EU van vandaag, het tegengaan van stereotypen en het benadrukken van manieren om armoede te bestrijden.
- De boodschap verspreiden dat armoedebestrijding in ieders belang is en dat de verantwoordelijkheid hiervoor moet gedeeld worden. Openbare en particuliere spelers moeten aangespoord worden om zich te engageren.
- Mensen aansporen om actie te ondernemen en hen motiveren op alle niveaus, van lokaal tot Europees.

- De actieve deelname ondersteunen van mensen die in armoede leven en hun recht op een waardig leven nog duidelijker erkennen.

In totaal nemen 29 landen deel aan het initiatief. Zij hebben nationale programma's ontwikkeld in samenwerking met de belanghebbenden (ngo's, sociale partners, verenigingen, regionale en lokale autoriteiten).

Er wordt verwacht dat er in heel Europa meer dan 1 000 initiatieven worden georganiseerd, van conferenties tot solidariteitsnetwerken, debatten in scholen, opleidingsprogramma's voor de media, interactieve toneelstukken en tests voor nieuwe beleidsschema's.

De Europese Commissie coördineert een Europese campagne die is opgebouwd rond informatie-instrumenten (website, publicaties, videomateriaal, enz.) en belangrijke activiteiten, zoals het Kunstinstituut (dat kunststudenten samenbrengt met ngo's en Europeanen die in armoede leven), de journalistenprijs voor de audiovisuele en geschreven pers en de 'focusweek' midden oktober, met seminars en forums. De afsluitende conferentie wordt in december georganiseerd door het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie.

Ngo's en andere belanghebbenden die zich enorm inzetten voor deze campagne plannen bovendien nog heel wat andere activiteiten. Hetzelfde geldt voor de andere Europese instellingen en organen: het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting is een gemeenschappelijk project, waarbij plaats is voor alle geïnteresseerden.

Het succes van het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting zal ook gemeten worden aan de hand van de impact op het beleid in de lidstaten en op Europees niveau. In juni 2010 verklaarde de Raad van de Europese Unie zich akkoord om 20 miljoen mensen te bevrijden van het risico op armoede en sociale uitsluiting in het kader van de strategie Europa 2020. Dit is een belangrijke stap die aangevuld moet worden met duurzame langetermijnacties op alle niveaus.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

<http://www.2010againstpoverty.eu>

DE ARMOEDECYCLUS DOORBREKEN

Het Europees Sociaal Fonds (ESF) helpt mensen te ontsnappen aan armoede en hun plaats te vinden op de arbeidsmarkt. In het kader van haar tienjarige economische strategie zal de EU zich concentreren op de armoedebestrijding en het scheppen van kansen op een beter leven.

Nationale overheden slaan de handen in elkaar om specifieke maatregelen te treffen, zoals programma's voor minimumlonen, maar armoede en sociale uitsluiting blijven een probleem in heel Europa. De EU engageert zich om een welvarende en inclusieve maatschappij op te bouwen, waarin mensen een actieve rol spelen en het recht genieten op een waardig leven. De bestrijding van armoede en sociale uitsluiting speelt hierbij een fundamentele rol.

Op naar een beter leven

In de tienjarige economische strategie Europa 2020 staat armoedebestrijding hoog op de agenda. Het ESF is hierbij een krachtig instrument. De doelstelling van het ESF is een duurzame, positieve invloed hebben op de kansen van mensen.

Dit schema biedt steun aan 3 500 werkloze Roma-inwoners van de Slowaakse stad Trebišov. Via een door het ESF ondersteund project worden Roma-arbeiders ingezet bij de renovatie van een plaatselijke school voor meer dan 600 Roma-leerlingen. Dit is een voorbeeld van de vele initiatieven waarmee het ESF de EU-lidstaten helpt om mensen hun onafhankelijkheid en waardigheid terug te schenken.

De bestrijding van armoede en sociale uitsluiting

In het kader van het Europese jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting worden maatregelen genomen om mensen bewust te maken van een realiteit die niet enkel schadelijk is voor de economie, maar ook voor het leven van de betrokkenen. Het ESF helpt de lidstaten bij hun inspanningen om deze uitdaging aan te gaan. Het is duidelijk dat op elk niveau acties vereist zijn. Het ESF blijft zich als belangrijke speler op dit vlak dan ook inzetten.

” In Europa overleven maar liefst zeven miljoen mensen met minder dan € 5 per dag. ”

De Roma zijn niet de enige groep op de rand van de samenleving. In Europa lopen 84 miljoen mensen het risico op sociale uitsluiting. Het lijkt misschien onwaarschijnlijk, maar één Europeaan op de zes leeft onder de armoedegrens. In Europa overleven maar liefst zeven miljoen mensen met minder dan € 5 per dag. Om dit probleem aan te pakken, wordt zo'n € 76 miljard (waarvan een zesde naar initiatieven gaat ter bevordering van de sociale integratie) geïnvesteerd in projecten die de volgende doelstellingen nastreven:

- werklozen aan werk helpen door hen de vereiste vaardigheden bij te brengen;
- discriminatie tegengaan en risicogroepen de kans geven om zich op de arbeidsmarkt te begeven en een actieve rol te spelen in onze samenleving;
- benadeelde personen onderwijs en opleidingen aanbieden, zodat ze hun vaardigheden kunnen ontwikkelen en de nodige kwalificaties kunnen behalen;
- werknemers en bedrijven aansporen om zich aan te passen aan economische veranderingen;
- partnerschappen bevorderen voor betere jobs en werkplaatsen.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

http://ec.europa.eu/employment_social/esf/index_en.htm

De EU viert de Internationale dag van de Roma op 8 april 2010

HET COHESIEBELEID EN SOCIALE INTEGRATIE – VANUIT HET OOGPUNT VAN DE STEDEN

Het regionale beleid richt zich volledig op het probleem van de verpauperde stedelijke gebieden. In het kader van het tweede luik van het communautaire initiatief Urban, 'Urban II' genaamd, werden locaties geselecteerd die geconfronteerd worden met heel wat uiteenlopende sociale en economische uitdagingen, waaronder werkloosheid (gemiddeld 17 % in Urban II) en een verarmde stedelijke omgeving.

Urban II ondersteunde 70 programma's in de EU-15, goed voor 2,2 miljoen mensen. Het cohesiebeleid leverde een bijdrage van € 754 miljoen, terwijl de investering van de EU werd verdubbeld tot € 1,6 miljard dankzij de bijdragen van de betrokken landen en regio's.

WAT WERD TOT NOG TOE BEREIKT?

- Er werden 108 000 personen opgeleid, waarvan meer dan de helft uit risicogroepen. Zij overwonnen met succes hun anal-fabetisme en zetten hun opleiding voort of gingen voor het eerst aan het werk.
- Bij ongeveer de helft van de programma's (8 van de 15 case-study's) werd een impact waargenomen dankzij het aanbod van aanvullende of nieuwe sociale diensten en middelen. Urban II bleek fundamenteel bij het aanbieden van doeltreffendere sociale diensten (zo werden bijvoorbeeld sociale centra gebouwd of gerenoveerd waar de inwoners terecht kunnen voor informatie, advies, bijstand en andere vormen van ondersteuning).
- Er werden 247 veiligheidsprojecten opgezet om de lokale criminaliteit te beperken, waaronder bewakers op straat, cameratoezicht, de verfraaiing van de omgeving en de installatie van straatverlichting, stuk voor stuk in samenwerking met plaatselijke groepen en buurtwachten.
- Er werden 593 initiatieven gelanceerd om de capaciteit van de gemeenschap verder op te bouwen. In een geval (Burnley, VK) werden 134 mensen betrokken bij het beheer van hun gemeenschap.

Plaatselijke ontwikkeling en samenwerking

Een opvallende conclusie van de ex-post-evaluatie van Urban II is dat het succes van een project niet afhangt van het behandelde thema of het specifieke instrument dat werd aangewend. De succesvolle projecten konden rekenen op lokaal leiderschap en het engagement van de plaatselijke bewoners. Bij de selectie van deze projecten werd rekening gehouden met wat plaatselijk als een behoefte werd beschouwd en met het engagement

van de lokale spelers. De projecten werden uitgevoerd in samenwerking met de plaatselijke bevolking. Projecten die niet succesvol waren, werden doorgaans van hogerhand opgelegd en konden op lokaal niveau slechts rekenen op weinig engagement en betrokkenheid.

Meer dan 80 % van de lokale partnerschappen kon beschreven worden als inclusief, m.a.w. ze konden rekenen op een uiteenlopende groep betrokkenen, waaronder gemeenschapsgroepen, de particuliere sector, uitzendkantoren, opleidingscentra, ontwikkelingsagentschappen, ordehandhavers en gezondheidswerkers. De vrijwilligerssector nam zo'n 10 % van de projecten voor zijn rekening, maar was betrokken bij de uitvoering van veel meer projecten. Dit alles was voordelig voor alle betrokkenen, omdat de lokale partners de kans kregen om hun vaardigheden verder uit te bouwen voor andere projecten op langere termijn.

De Europese Unie droeg een steentje bij tot de ontwikkeling van vaardigheden, vooral via het URBACT-netwerk voor de uitwisseling van ervaringen.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/expost_reaction_en.htm

Urban II – uitdagingen en oplossingen

Alle programma's focusten op gebieden met aanzienlijke economische, sociale en materiële problemen. Hoewel alle initiatieven in een verschillende lokale context werden georganiseerd, elk met zijn eigen uitdagingen, werden vele programma's geconfronteerd met de gevolgen van de-industrialisering (onbebouwd land, een hoge werkloosheid, een beperkte bedrijfs groei en de bijhorende sociale problemen).

De doelstelling van de programma's was al deze uitdagingen aanpakken op geïntegreerde en holistische wijze. De programma's konden evenwel onderverdeeld worden in twee grote clusters:

- initiatieven voor sociaal en economisch herstel: 40 programma's die focusten op een van deze thema's of (meestal) allebei, met kleine investeringen in de materiële infrastructuur;
- initiatieven ter bevordering van materieel herstel: 30 doelgerichte programma's met kleinere investeringen in economische en sociale rehabilitatieprogramma's.

Materieel herstel – Urban II hielp het stedelijke verval uit de weg, er werden vervoersknooppunten en nieuwe vervoers- en gemeenschapsfaciliteiten gecreëerd (musea, bibliotheken en kinderopvangcentra). Bovendien werden openbare ruimtes in een nieuw jasje gestopt. Het merendeel van deze veranderingen hadden een aantrekkelijkere omgeving als resultaat.

Economisch herstel – de projecten gaven ondernemers een duwtje in de rug en steunden de vorming en groei van bedrijven, evenals de (kleinschalige) ontwikkeling van industriële sites. Nog een belangrijk aspect van de Urban II-maatregelen was mensen aan werk helpen.

Sociaal herstel – de projecten hielpen de criminaliteit te beperken, de schoolresultaten en de vaardigheden van de plaatselijke bevolking te bevorderen en benadeelde groepen (vooral jongeren) op verschillende manieren te steunen.

In de meeste gebieden waar de Urban II-programma's werden gevoerd, vormde sociale uitsluiting een ernstige hindernis voor het leven en de mogelijkheden van verschillende bevolkingsgroepen. Vrouwen, jongeren en senioren, plaatselijke etnische minderheidsgroepen, asielzoekers en vluchtelingen werden allemaal op een of andere manier benadeeld of geconfronteerd met sociale uitsluiting.

Een instrument in de strijd tegen sociale uitsluiting

Uit de ex-post-evaluatie blijkt dat de meeste Urban-programma's projecten ondersteunden die de werkloosheid en het gebrek aan arbeidskansen aanpakten. Aangezien de meeste doelgebieden te kampen hadden met een heel hoge werkloosheidsgraad werd dit belangrijke probleem rechtstreeks aangepakt via investeringen in projecten ter bevordering van opleiding, de ontwikkeling van werkrachten, onderwijs en de verbetering van vaardigheden.

Bijna de helft van de programma's steunde projecten om criminaliteit tegen te gaan. Heel wat projecten en acties focusten op druggebruik, waarbij bijzondere aandacht ging naar asociaal gedrag.

Zo'n derde van de programma's omvatte projecten voor de opbouw van vaardigheden en de versterking van gemeenschapsgerichte diensten en vrijwilligersdiensten. Organisaties werden ondersteund in hun groei en ontwikkeling tot stevigere, duurzamere instellingen die aldus de lokale gemeenschap doeltreffender kunnen ondersteunen.

Ten slotte waren vele projecten gericht op specifieke groepen in benadeelde gemeenschappen, voornamelijk vrouwen, etnische minderheden en (in mindere mate) jongeren. Kortom, stuk voor stuk projecten die de nadruk legden op de doelgroepen die het moeilijkst te bereiken zijn.

IN DE PRAKTIJK – DORTMUND

De grootste uitdagingen in Dortmund waren een hoge werkloosheid (vooral bij jongeren en migranten), armoede en het risico op uitsluiting, lage leerresultaten, een onevenwichtige economie, slechte leefomstandigheden en een negatief imago naar de buitenwereld toe. Bovendien verlieten heel wat succesvolle inwoners het doelgebied. Zij werden vervangen door meer benadeelde groepen.

De meeste middelen werden ingezet ter bevordering van ondernemerschap en tewerkstelling (42 %) en materiële en milieugebonden maatregelen (33 %), waarbij 15 % werd opzijgezet voor sociale integratie. De prioriteiten waren het creëren en behouden van banen, de verbetering van de stedelijke omgeving en huisvesting, de ontwikkeling van faciliteiten voor handel, huisvesting en cultuur ten voordele van de inwoners en de promotie van sociale cohesie.

Achter het programma schuilde een stevige logica, waarbij nauwe verbanden werden gelegd tussen de problemen die in de basisanalyse werden benadrukt en de ontwikkelde strategie. Een onderzoek naar de sterke en zwakte punten van het programmaterrein werd aangevuld met grondig overleg met lokale partners en bewoners. Het resultaat was een programma dat de lokale behoeften en omstandigheden goed in acht nam.

DE SOCIALE INTEGRATIE VAN ETNISCHE MINDERHEIDSGROEPEN

DE ROMA-GEMEENSCHAP IN DE KIJKER

Het cohesiebeleid kan een belangrijke rol spelen bij het verbeteren van de leefomstandigheden en de integratie van minderheidsgroepen. Het biedt immers steun via gerichte financiering en een brede waaier van beleidslijnen die discriminatie tegengaan en integratie bevorderen. Speciale aandacht gaat naar de Roma, een bijzonder kwetsbare gemeenschap: onlangs werden stappen ondernomen om hen een gemakkelijker toegang te garanderen tot huisvesting, onderwijs en kapitaal voor het opstarten van bedrijven. Er werd ook een informatiecampagne gelanceerd.

De Roma-gemeenschap wordt in heel Europa geconfronteerd met marginalisering, sociale uitsluiting en racisme. Uit onderzoek blijkt dat deze groep kampt met vele problemen. Zo kunnen ze bijvoorbeeld niet genieten van bepaalde rechten, zoals de toegang tot basisdiensten en tewerkstelling. Ook moeten ze afrekenen met heel wat geweld als gevolg van raciale vooroordelen.

Wat staat er op het spel?

Eerder dit jaar publiceerde de Europese Commissie de mededeling 'De sociale en economische integratie van de Roma in Europa' die als basis moet dienen voor toekomstige acties. Dit document benadrukt dat er dringend nood is aan acties om de situatie van de Roma in Europa te verbeteren en spoort aan tot een 'volledige sociale en economische integratie'.

Deze mededeling bewijst het duidelijke engagement voor de integratie van de Roma en illustreert dat het probleem van de Roma de afgelopen twee jaar met succes een belangrijkere rol is gaan spelen in de beleidsvorming. Toch moeten de bestaande instrumenten op doeltreffendere en meer geïntegreerde wijze ingezet worden om deze doelstellingen te bereiken.

De mededeling geeft een overzicht van concrete maatregelen voor de integratie van de Roma, waaronder het doelgericht gebruik van de structuurfondsen en het probleem van de Roma meer op de voorgrond plaatsen in het cohesiebeleid.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

Mededeling over de Roma:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52010DC0133:EN:HTML>

Huisvesting – steun aan de Roma dankzij een breder financieringsportfolio

Een betere huisvesting is fundamenteel voor de Romagemeenschap. Het Europees Agentschap voor de grondrechten geeft aan dat een groot deel van de Roma-gemeenschap in overbevolkte hutten en caravans leeft in afgelegen gebieden met een beperkte toegang tot zuiver water, elektriciteit en afvalverwerking. Het gevolg: een gebrek aan hygiëne dat leidt tot gezondheidsproblemen en het constante risico op gedwongen uitzetting.

Hopelijk komt er een einde aan deze situatie dankzij een nieuwe regelgeving waarbij de wanverhouding wordt rechtgetrokken tussen de beschikbare EFRO-financieringsmogelijkheden en de bijzondere leefomstandigheden van de Roma-gemeenschap. Deze regelgeving breidt het gebruik van de EFRO-fondsen immers uit naar huisvesting voor de Roma in alle lidstaten. Bovendien komen landelijke gebieden nu ook in aanmerking voor financiering. De fondsen worden beschikbaar gesteld voor de bouw van nieuwe huizen en de renovatie van bestaande woningen.

Proefproject voor de integratie van de Roma: een allesomvattende aanpak voor integratie

Huisvesting is een belangrijk aspect van de integratie van de Roma, maar er is ook nood aan vooruitgang op andere niveaus opdat we kunnen spreken van een volledige integratie. Het directoraat-generaal Regionaal beleid heeft een proefproject gelanceerd met verschillende doelstellingen:

- Onderwijs en zorg voor kinderen bevorderen via het 'Good Start'-project. Dit initiatief biedt Roma-kinderen tot zes jaar een betere toegang tot onderwijs en zorgdiensten.
- Het aantal zelfstandigen doen stijgen via een project dat het verlenen van microkredieten bevordert, vooral aan vrouwen, als aanvulling op projecten rond het oprichten van bedrijven.
- De problemen van de Roma in de kijker zetten door in Italië, Roemenië, Albanië en Bulgarije antiracismecampagnes op te zetten in samenwerking met bekende personen.

Er wordt geschat dat de EU 10 tot 12 miljoen Roma-inwoners telt. Dat maakt de Roma-gemeenschap dan ook de grootste etnische minderheid in de EU.

EU-BEURZEN VOOR GESELECTEERDE PROJECTEN:

Onderwijs en zorg aan jonge kinderen (Roma Education Fund): € 1,9 miljoen

Zelfstandigen en microkredieten (Polgar-stichting): € 1,4 miljoen

Informatieverspreiding en bewustmaking (Spolu International Foundation): € 0,9 miljoen

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

De Europese Unie en de Roma:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=518>

Werkgelegenheid en sociale uitsluiting:

http://ec.europa.eu/regional_policy/themes/employment/index_en.htm

REGIONALE FONDSEN HELPEN IMMIGRANTEN ONDERNEMEN

Arabische koekjes bakken, Thaise massages geven, sushi bereiden... uiteenlopende activiteiten die toch één ding gemeen hebben: ze werden allemaal gelanceerd door vrouwelijke ondernemers. Het Microfinancieringsinstituut in het zuidoosten van Zweden won dit jaar de RegioStars-prijs. Het helpt buitenlandse vrouwen bij het opstarten van hun bedrijf en draagt bij tot een doelstelling van de EU, namelijk de bevordering van regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid.

"Je bent gemotiveerd. Je hebt goede ideeën. Je wilt je eigen bedrijf opstarten." Met deze slogan spoort de website vrouwen die uitgesloten worden van financiële systemen aan om hun eigen bedrijf op te starten. Het gaat meestal om werkloze vrouwen die kunnen rekenen op financiële steun tot € 26 000. Meer nog, ze kunnen een beroep doen op gepersonaliseerd advies in elke fase van de lancering van hun bedrijf.

Drijfveren van groei

Vrouwen die voordien rekenden op het socialezekerheidsstelsel omvormen tot drijfveren van regionale groei is een van de uiterst positieve aspecten van dit instituut dat de deuren opende op 11 september 2009. Tachtig vrouwen zijn de uitdaging aangegaan; vijftien onder hen hebben intussen hun eigen minibedrijf opgestart. Zo werden twintig banen gecreëerd.

Gekwalificeerde bedrijfscoaches helpen vrouwen die maar weinig kans hebben om werk te vinden. Ze bouwen een persoonlijke relatie op, motiveren hen en overtuigen hen ervan dat ze de uitdaging aankunnen. Ideeën worden omgetoverd tot werkbare bedrijfsplannen. Bovendien kunnen de vrouwen zelfs na de oprichting van hun bedrijf rekenen op steun, wat niet enkel garantie biedt op overleving, maar ook op stabiliteit en zelfs uitbreiding.

De investeringen zijn mogelijk dankzij de steun van Sörmlands Sparbank, JAK Members Bank en Ekobanken. Het project loopt in vier regio's: Södermanland, Östergötland, Västra Götaland en Stockholm, voor een periode van drie jaar.

Het Microfinancieringsinstituut (MFI) ontving € 340 000 van het EFRO voor een periode van drie jaar.

NIEUWE HORIZONTEN

Vrouwen die niet beschikken over het nodige ondersteuningsnetwerk, de financiële stabiliteit of de ervaring om een bedrijf te beheren, kunnen dankzij een kleine lening misschien wel hun ideeën in de praktijk omzetten. Dat deed ook Kholoud Yamani. Deze dame is afkomstig uit Jordanië en vestigde zich in 2003 in Zweden. Ondanks een diploma in de fysica en veertien jaar ervaring bij de Verenigde Naties werd zij geconfronteerd met onoverkomelijke obstakels bij het opzetten van een klein bedrijf in Zweden.

Wie niet vlot Zweeds spreekt en afhankelijk is van het socialezekerheidsstelsel krijgt in Zweden geen toegang tot de financiële markten. Yamani wist niet goed waar te beginnen en had het erg moeilijk totdat de regionale overheid haar aanraade om contact op te nemen met het MFI.

Al vanaf het eerste gesprek veranderde alles. Yamani kreeg de kans om nieuwe horizons te verkennen. JAK Members Bank keurde een lening goed van € 10 000. Yamani kocht hiermee de nodige apparatuur. Ze begon ook klanten te ronselen. Vandaag verkoopt ze koekjes met gedroogde dadels op basis van recepten uit haar thuisland Jordanië. Haar grootste doorbraak kwam toen ze werd aangespoord om haar productie te verdubbelen en haar koekjes te verkopen in een van de grootste supermarkten van Zweden. Haar productie is intussen gestegen van 200 tot 700 koekjes per dag.

Ze wordt nog steeds gesteund door het MFI in het kader van een driejarig opvolgingsplan. Het MFI helpt haar met allerlei juridische en financiële kwesties. Het bedrijf is intussen ook uitgebreid met een schoonmaakdienst.

Kholoud Yamani's verhaal is lang niet uniek. Zo opende de Thaise Thitapha Ekberg een massagestudio en lanceerde Wannamón Löfgren het eerste sushirestaurant in het centrum van Katrineholm.

WILT U MEER WETEN OVER DIT PROJECT?

Neem voor meer informatie een kijkje op:
<http://www.mikrofinansiering.se/>

NIEUWE EU-INSTRUMENTEN OM TE VOLDOEN AAN DE VRAAG NAAR MICROFINANCIERING

Verschillende EU-instellingen hebben de handen in elkaar geslagen om het verlenen van microkredieten te vereenvoudigen voor ondernemers wiens aanvraag niet aanvaard wordt door de banken.

Veel ondernemers die een bedrijf willen oprichten of een bestaand bedrijf willen uitbreiden, kunnen niet met de nodige garanties voor de dag komen om te kunnen genieten van een klassieke banklening. Bijgevolg wordt geschat dat de aanvraag van financieringen in de vorm van microkredieten – leningen van maximaal € 25 000 – op korte termijn 700 000 nieuwe leningen zal bedragen, goed voor zo'n € 6,3 miljard.

Maak kennis met JASMINE...

Het directoraat-generaal Regionaal beleid heeft hier een antwoord op: een nieuw instrument met de naam JASMINE (Joint Action to Support Microfinance Institutions). Dit instrument werd opgezet in samenwerking met de Europese Investeringsbankgroep (EIB) en het Europees Parlement en biedt financiering en technische steun aan niet-bancaire microfinancieringsinstellingen (MFI's). Het aantal MFI's wordt opgekrikt en de capaciteit en betrouwbaarheid van de bestaande instellingen wordt vergroot, zodat meer ondernemers toegang krijgen tot leningen om hun ideeën om te zetten in levensvatbare bedrijven.

In september 2009 werd in het kader van JASMINE een akkoord ondertekend over een eerste investering. Het in België gevestigde CoopEst-fonds biedt microfinancieringen aan MFI's in Oost- en Centraal-Europa. Het ontving zo'n € 1,8 miljoen aan toezeggingen.

"We willen geen onnodige concurrentie aangaan met de vele bancaire instellingen die microkredieten aanbieden, maar proberen samenwerkingsverbanden aan te gaan om de kloof te dichten daar waar banken niet kunnen tussenkomen door de hoge kosten die gepaard gaan met steunverlening aan micro-ondernemers," zegt Philippe Delvaux, coördinator van JASMINE bij het directoraat-generaal Regionaal beleid. "Belangrijk om te weten is dat ons initiatief [...] met grote interesse wordt gevolgd door het bankwezen."

Dit nieuwe initiatief vormt een aanvulling op het microfinancieringsaanbod van JEREMIE (Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises), een instrument dat een proeffase omvat voor een beperkt aantal MFI's. In de eerste fase selecteerde het JASMINE-team, dat in het Europese investeringsfonds (EIF) werd opgezet, 15 instellingen die hun diensten wilden aanscherpen of uitbreiden. In het laatste kwartaal van 2010 zal het EIF een tweede oproep lanceren, waardoor bijna dubbel zoveel MFI's in 2011 zullen kunnen rekenen op technische steun.

De geselecteerde MFI's genieten gerichte opleidingen, gevolgd door een evaluatie door een agentschap gespecialiseerd in kredietbeoordeling. De nadruk ligt hierbij op vier gebieden: ondernemingsbestuur, financieel beheer, de kwaliteit van de informatiesystemen en risicobeheer. Bovendien kunnen ze rekenen op bedrijfsondersteuningsdiensten zoals een online databank, advies over goede praktijken en toegang tot een mailbox met vragen en antwoorden over JASMINE en microkredieten. Er wordt bovendien een vrijwillige gedragscode voor MFI's opgesteld. "Al is die niet verplicht, we hopen dat het als het ware een referentiehandboek wordt voor MFI's," zegt Delvaux.

Voor de proeffase zijn fondsen ter waarde van zo'n € 55 miljoen weggelegd uit verschillende bronnen.

... en PROGRESS

Er is ook een instrument met aanvullende functies in de maak. De microfinancieringsfaciliteit PROGRESS, gelanceerd door het directoraat-generaal Werkgelegenheid, sociale zaken en gelijke kansen van de Europese Commissie, zal een aanvulling vormen op JASMINE. Het aanbod wordt immers uitgebreid met leningen voor werklozen die hun eigen bedrijf willen opstarten, personen die een risico lopen om hun baan te verliezen en kwetsbare groepen.

Een eerste financieringsschijf wordt ter beschikking gesteld van financiële bemiddelaars om leningen aan te bieden aan de begunstigen, maar weldra volgen nog andere financiële producten. PROGRESS verschilt van JASMINE in die zin dat het door zowel banken als niet-bancaire instellingen kan worden aangewend.

In het kader van PROGRESS wordt voor de periode 2010-2013 maximaal € 100 miljoen ter beschikking gesteld. Er wordt verwacht dat het een positieve invloed zal hebben op verschillende factoren. Dit instrument zou tegen eind 2010 in werking treden.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=836>

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/micro_en.htm

PLEITEN VOOR GEMEENSCHAPSGERICHTE GEZONDHEIDSZORG

Regionale fondsen worden aangewend om bejaardenverzorgers op te leiden in Spanje

In heel Europa wonen meer dan één miljoen kinderen en volwassenen langdurig in residentiële instellingen. Dit aantal zal stijgen als gevolg van de vergrijzing. Toch zijn vele experts ervan overtuigd dat een langdurig verblijf in een instelling schadelijk is. Er wordt dan ook gepleit voor de-institutionalisering ten voordele van gemeenschapsgerichte gezondheidszorg. Deze aanbeveling van de Europese Commissie wordt weldra ook gesteund door de structuurfondsen.

Academici en professionals halen aan dat mensen die gedurende lange tijd in instellingen leven sociale en psychologische schade kunnen ondervinden – zelfs bij goed geoliede en doeltreffend gefinancierde instellingen. Baby's in instellingen verdienen bijzondere aandacht, omdat zij het risico kunnen lopen op een verstoring van de hersenontwikkeling en de lichamelijke groei.

Een mogelijke oplossing is mensen die gewoonlijk in instellingen worden opgenomen de kans geven op een 'normaler leven' in de gemeenschap, ondersteund door gerichte diensten. Dit wordt aanbevolen door vele internationale organen en ngo's. Ook de Europese Commissie heeft zich hiermee akkoord verklaard. In september 2009 werd immers de ingewikkelde kwestie van de hervorming van de zorginstellingen aangekaart in een deskundigenverslag.

De EU is bereid om te de-institutionalisieren

Het Špidla-verslag, genaamd naar de voormalige Tsjechische commissaris voor Werkgelegenheid en sociale zaken, omvat acht aanbevelingen voor de Europese Commissie en de lidstaten

GRIEKENLAND VOERT HERVORMING VAN DE PSYCHIATRIE DOOR

Tot de jaren tachtig was het Griekse systeem voor psychiatrische zorg institutioneel georganiseerd. Het ging om een gecentraliseerd systeem zonder primaire zorg en revalidatiefaciliteiten. Psychiatrische zorg werd voornamelijk verstrekt in negen psychiatrische ziekenhuizen die tot 9.000 patiënten konden onderbrengen. Deze instellingen verstrekten echter niet de moderne zorg die de patiënten nodig hadden. Dit werd ook benadrukt door een internationale groep van experts.

De Griekse overheid lanceerde een hervorming van de psychiatrische zorg in lijn met EG-regelgeving 815/84. Enkele doelstellingen waren de de-institutionalisering, een nieuw gemeenschapsgericht zorgsysteem en meer opleidingen voor psychiatrisch personeel. Er werden vier psychiatrische ziekenhuizen gesloten en nieuwe residentiële zorgfaciliteiten ingehuldigd. Een gebrek aan financiering, ontmoedigde medewerkers en andere problemen staan echter een hervorming van het Griekse systeem voor psychiatrische zorg op lange termijn in de weg.

over de beste manier om het de-institutionaliseringproces uit te voeren. Een duidelijke aanbeveling in dit document is dat de structuurfondsen prioriteit moeten geven aan investeringen in gemeenschapsgerichte diensten in plaats van instellingen. Momenteel worden deze suggesties grondig besproken door de Commissie.

Wie doet er mee?

Bulgarije de-institutionaliseert momenteel het zorgsysteem voor wezen en wacht daarbij niet op de invoering van een EU-beleid ter zake. In 2009 sloegen zeven ministers de handen in elkaar om een nieuwe groep te coördineren die zich bezighield met het zorgsysteem voor kinderen. In februari 2010 nam het land een strategie aan voor kindervoorzorg waarbij de nadruk ligt op de-institutionalisering.

De doelstelling is om, met een tienjarig actieplan als richtlijn, gemeenschapsgerichte diensten en faciliteiten te voorzien voor een zeventuizendtal kinderen en jongeren, bijvoorbeeld dagopvang voor kinderen met een handicap. Er worden hiervoor al nationale fondsen geïnvesteerd, maar de EU heeft zich ook geëngageerd om verschillende jaren een bijdrage te leveren om deze hervorming een duwtje in de rug te geven: € 25 miljoen uit het EFRO en € 14 miljoen uit het ESF.

Bulgarije inspireert zich op het de-institutionaliseringproces in Roemenië, waar het aantal kinderen in residentiële zorginstellingen op twintig jaar tijd met zo'n 90% teruggeschoefd werd. Bulgarije voelt zich klaar om de uitdaging aan te gaan. "De levenskwaliteit van sommige uiterst kwetsbare burgers staat op het spel, dus falen is geen optie," zegt Nadia Shabani, directrice van het Bulgaarse agentschap voor kindbescherming, dat de belangrijkste technische drijfveer vormt in dit proces.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE OVER HET ŠPIDLA-VERSLAG EEN KIJKJE OP:

<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=3992&langId=en>

INVESTEREN IN JONGEREN OVER DE GRENZEN HEEN

In het kader van het Acces-project krijgen jongeren uit achterstandswijken in Medway, ten zuidoosten van Engeland, en Duinkerke, in Noord-Frankrijk, de kans op een betere levenskwaliteit en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

Het Acces-project loopt voor een periode van 36 maanden tot november 2011. Het EFRO leverde een bijdrage van € 509 947,33, oftewel 50 % van het totale budget dat € 1 019 912,60 bedraagt.

Met de lancering van Acces in 2007 hebben de gemeenteraad van Medway en de stedelijke gemeenschap van Duinkerke zich als doel gesteld jongeren de instrumenten te geven om hun leven in handen te nemen. De jongeren worden aangespoord om een rol te gaan spelen in het stedelijke herstel en ze leren contacten te leggen met mensen van verschillende generaties. Het project wil een sfeer van wederzijds vertrouwen en hoop scheppen tussen de twee deelnemende gemeenschappen.

Het project richt zich onder andere op de achterstandswijken in Medway, en dan vooral de woonwijken van White Road en Wayfield, waar steeds meer jongeren wonen die niet studeren, niet werken en geen opleiding volgen (de zogenaamde NEET's, Not in Education, Employment or Training). De Franse tegenhangers, de JAMO's (Jeunes À Moindres Opportunités), zijn ook een groep die steeds groter wordt. Deze jongeren krijgen in het kader van het project meer inbreng in wat er zoal gebeurt in hun wijk. Hierdoor voelen ze zich meer geëngageerd en, belangrijker nog, trots.

Leren leven

Dit programma omvat cursussen over de praktische aspecten van gemeenschapsontwikkeling en burgerschap. De volgende onderwerpen komen onder andere aan bod: thuis koken, de beginselen van elektriciteit, IT, het verkeersreglement, oriëntatielopen, overlevingstochten en gemeenschapsontwikkeling.

Dankzij Franse/Engelse conversatiecursussen kunnen de jongeren ook contacten leggen met hun collega's aan de andere kant van het Kanaal en hun cultuur en persoonlijkheid ontdekken. Samen maken ze een video over hun activiteiten.

De toekomst plannen

Nog een prioriteit van het Acces-project is professionele ontwikkeling, vooral in de aanloop naar de Olympische Spelen van 2012. Jongeren kunnen deelnemen aan cursussen met betrekking tot het begeleiden van wedstrijden, EHBO en evenement-beheer, zodat ze hun organisatievaardigheden en taalkennis kunnen gebruiken tijdens de Olympische Spelen.

Ouderschap met ervaring

Kinderen opvoeden is nooit gemakkelijk, maar voor kansarme, jonge ouders is het nog een stuk moeilijker. Daarom werden ervaren ouders gevraagd om deel te nemen aan het project. Zij delen hun positieve ervaringen met jonge ouders. De jonge, ervaren ouders worden aangespoord om regelmatig samen te komen en informatieboekjes en video's samen te stellen waarin ze hun kennis delen. Deze instrumenten worden dan ter beschikking gesteld van de kansarme ouders.

Creativiteit zonder grenzen

Net als sport heeft ook kunst een groot potentieel om mensen bijeen te brengen ongeacht hun achtergrond, leeftijd of cultuur. Met hulp van deskundigen organiseren jongeren verschillende voorstellingen met als doel sociale netwerken nieuw leven in te blazen en meer belangstelling te wekken voor kunst.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

<http://www.acces2seas.eu>

Een 22-jarige deelnemer zegt:

„ Dankzij de cursus heb ik onschatbare vaardigheden in kunst en ontwerp geleerd, zoals het creëren van een koffermuseum! Bovendien neem ik deel aan tal van andere activiteiten – IT-ondersteuning, diplomatie, atletiek en drummen. Het is geweldig en ik hou ervan om in de schijnwerpers te staan! Ik wilde aanvankelijk enkel helpen als vrijwilliger, maar ben uiteindelijk een volwaardige deelnemer geworden. ”

Verschillende culturen en generaties komen samen dankzij de uitvoerende kunsten

COMPUTERVAARDIGHEDEN – DE SLEUTEL NAAR DE TOEKOMST

Toen het Langas j ateitj-initiatief in 2002 van start ging, was slechts een heel klein deel van Litouwen voorzien van internettoegang, 11 % om precies te zijn. Het was dan ook niet verrassend dat maar weinig mensen over computervaardigheden beschikten. Sindsdien geniet een groter gebied van internettoegang en hebben meer mensen leren werken met de computer. Dankzij de financiering van particuliere bedrijven (de oprichters van het Langas j ateitj-initiatief) en het Europees Sociaal Fonds (ESF) heeft dit project een lange weg afgelegd in het dichtenvan de digitale kloof in Litouwen.

Sinds 2002 werden aan meer dan 75.000 inwoners van Litouwen gratis cursussen aangeboden ter bevordering van de computervaardigheden. Een van de belangrijkste cursussen was 'basiscomputervaardigheden voor de Litouwse e-burger' die van 2006 tot 2008 werd georganiseerd. Senioren, personen met een handicap en inwoners van afgelegen gebieden putten allen voordeel uit dit project en meer dan 50 000 volwassenen volgden ICT-cursussen.

Het project ter bevordering van de computervaardigheden ontving € 2 miljoen van het Europees Sociaal Fonds (ESF).

Toegang voor iedereen = nuttig voor iedereen

"Ik ben erg tevreden dat ik informatie kan ontdekken en mijn kennis kan verruimen. Ik ben vooral geïnteresseerd in de online poëzielessen die ik heb gevonden. Op het internet vind ik werkelijk alles, zelfs bloemen," zegt Ina Laurinaityte, een gepensioneerde Litouwse die bewijst dat ze haar vaardigheden en interesses doeltreffend aan elkaar heeft kunnen koppelen.

Dit is slechts een van de vele positieve effecten van het Langas j ateitj-project. In het kader van deze samenwerking werden activiteiten opgezet door bedrijven die hun sociale verantwoordelijkheid wilden opnemen, banken, telecommunicatie- en IT-bedrijven. Sommige deelnemers aan het project gebruiken het internet enkel in hun vrije tijd, terwijl anderen bewijzen dat het ook een positieve impact kan hebben op hun bedrijf.

Het idee achter dit initiatief was het bevorderen van de economische groei, het verbeteren van de levensstandaard in Litouwen en het concurrentievermogen van het land vergroten in Europa en daarbuiten.

Enthousiaste leerlingen

De eerste stap in het Langas j ateitj-initiatief was het opzetten van gratis openbare internettoegangspunten. In samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken werd een netwerk ontwikkeld met meer dan 800 toegangspunten die tot 2008 toegankelijk waren. Dankzij deze ontwikkeling hebben de inwoners, vooral in afgelegen gebieden, een nieuwe wereld ontdekt. In samenspraak met de gemeentebesturen werd gratis internettoegang mogelijk gemaakt in bibliotheken, postkantoren, scholen, ziekenhuizen en kantoren van de lokale overheid. Elk internetpunt werd uitgerust met twee tot vijf computers.

Van maart 2006 tot augustus 2008, tijdens de uitvoering van dit project, werden speciale computerlessen en basiscursussen internetgebruik gehouden in alle 60 Litouwse gemeenten. Zo kregen 50 400 mensen vanaf 16 jaar de kans om hun IT-vaardigheden, en bijgevolg ook hun kansen op werk, te versterken. De meeste deelnemers aan het initiatief waren vrouwen.

Toen het einde naderde van het project 'basiscomputervaardigheden voor de Litouwse e-burger' werd duidelijk dat veel deelnemers hun nieuwe vaardigheden verder wilden aanscherpen. Daarom werd het project uitgebreid met steun van het Microsoft Unlimited Potential-programma. Er werd een project opgezet voor afstandsonderwijs ('Moderne manieren om ICT-kennis te verwerven') met vier online cursussen ter bevordering van de ICT-vaardigheden. Sinds 2008 hebben zo'n 8 000 mensen zich geregistreerd voor een van deze cursussen.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

<http://www.langasiateiti.lt/index.php/en>

"Dankzij het programma ter bevordering van de computervaardigheden en de uitbreiding van het internetnetwerk kunnen gewone mensen contacten opbouwen van thuis uit, kranten online lezen, informatie downloaden, betalingen verrichten en contacten onderhouden met de lokale dienstverleners," zegt Zigmantas Jančiauskis, vertegenwoordiger van de Litouwse vereniging voor personen met een lichamelijke handicap.

ROBOTDALEN – ZELFSTANDIG LEVEN

DANKZIJ INTELLIGENTE ASSISTENTEN

Als we het woord 'robot' horen, denken we meteen aan onpersoonlijke, futuristische machines. In Robot Valley (Robotdalen) in het hart van Zweden worden echter vele modellen ontwikkeld en getest die ons een totaal verschillend beeld beloven van de klassieke 'robot'. Er zijn nieuwe robots in de maak voor gebruik in de gezondheidszorg en door personen met een handicap. Ze kunnen de levenskwaliteit verbeteren van senioren en personen met een handicap – een groep die steeds groter wordt en vaak leeft op de rand van de Europese samenleving.

Robot Valley strekt zich uit over een gebied van 100 km. Het gaat om een toonaangevend Europees centrum voor robotica waar onderzoekers, ontwikkelaars, fabrikanten en academici samenkomen. Robot Valley is gespecialiseerd in robotica voor de industrie, logistiek en gezondheidszorg en wordt ondersteund door het Zweedse overheidsagentschap Vinnova, verschillende Zweedse overheidsinstanties, universiteiten en de particuliere sector.

Het overkoepelende project loopt tot 2013 en geniet een aanvullende financiering van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). De doelstelling is de creatie van minstens vijf nieuwe producten en vijf nieuwe activiteiten of bedrijven tijdens de financieringsperiode die eindigt in 2010. Een 150-tal kleine bedrijven in de regio hebben intussen al kennisgemaakt met de voordelen van robotica en automatisering. Dankzij de EU-financiering werd Robot Valley nog meer in de kijker gezet en werden contacten gelegd met gelijkaardige Europese clusters.

In het kader van het project, dat nationale en internationale fabrikanten van robotica-apparatuur verenigt, wordt nauw samengewerkt met de gebruikers van deze toestellen, ziekenhuizen bijvoorbeeld, om nieuwe ontwikkelingen te testen. Momenteel heeft Robot Valley al meer dan de helft van de oorspronkelijke doelstelling waargemaakt, namelijk dertig nieuwe activiteiten of bedrijven oprichten en 30 nieuwe producten ontwikkelen op het vlak van robotica.

Robotica voor de gezondheidszorg

Verschillende van de nieuwste robots die in het kader van het project werden ontworpen, garanderen een goede levenskwaliteit voor senioren of personen met een handicap. Dankzij deze robots kunnen ze immers sociale contacten onderhouden, zelf hun leven in handen nemen en/of zelfstandig thuis wonen. "Wat de gezondheidszorg betreft, stellen we in onze werkzaamheden veeleer de mens centraal en niet de robot," zegt Erik Lundqvist, algemeen directeur van Robot Valley.

Volgens de Japanse robotvereniging (Japan Robot Association, JARA), kunnen 'dienstenrobots' (waaronder robots voor persoonlijk gebruik, voor de medische sector en de gezondheidszorg) tegen 2020 goed zijn voor een wereldwijde omzet van zo'n € 24,35 miljard, meer

VOORBEELDEN VAN INNOVATIEVE ROBOTS

'Bestic', dat vorig jaar werd gelanceerd, helpt mensen met een beperkte armbeweging bij het eten. Deze compacte robotarm wordt op tafel gezet en is voorzien van een lepel of tang op het uiteinde. De robot wordt bediend met een joystick of drukknoppen. 'Giraff' is nog een nuttig toestel dat momenteel in ontwikkeling is. Het gaat om een mobiele robot die mensen in staat stelt met anderen te communiceren via een scherm voor tweerichtingscommunicatie. "Zo kunnen familieleden, vrienden en verzorgers via het internet senioren thuis bezoeken. Het lijkt wel een persoonlijke ontmoeting," zegt Maria Gill, gediplomeerd verpleegster en ICT-projectbeheerder voor bejaardenzorg.

Intelligente robots zijn essentieel voor persoonlijke interactie met de vergrijzende bevolking. Onlangs werd 'Genesis' gelanceerd, een toestel dat slachtoffers van ongevallen of ziekten helpt hun spiermassa terug op te bouwen. 'Zoom' is dan weer een elektrische rolstoel die de gebruikers de trap op en van de straat af kan helpen. In het kader van het project wordt bovendien gewerkt aan 'RobCab', een robot die verpleegkundigen moet helpen bij hun taken, zoals patiënten van het ene ziekenhuisbed naar het andere verplaatsen. Het resultaat: nog meer doeltreffendheid in de gezondheidszorg.

Het EFRO heeft een maximaal budget van € 850 000 per jaar toegekend aan het Robot Valley-project voor de periode 2008 tot 2010.

dan het dubbele van de markt voor de vervaardiging van robots. Robot Valley is ervan overtuigd dat de grootste groei in de dienstenrobotica dit decennium vooral zal worden verwezenlijkt in de robotica voor persoonlijk gebruik, voor de medische sector en de gezondheidszorg.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

<http://www.robotdalen.org>

Dankzij het unieke ontwerp van het chassis kunnen heel wat functionele oefeningen uitgevoerd worden

INTEGRATIE VAN DE ROMA – CAMPAGNE VOOR VERANDERING

Wat maakt een campagne voor de integratie van de Roma doeltreffend? Hoe wordt precies bepaald wat het probleem is en hoe kan het opgelost worden? En belangrijker nog, hoe kan de campagne aan politieke acties verbonden worden om duurzame verandering teweeg te brengen?

De SPOLU International Foundation, een ngo uit Nederland met meer dan tien jaar ervaring in de opbouw van Roma-organisaties, verenigt het Roemeense Beleidscentrum voor Roma en minderheidsgroepen, Roma Active Albania (RAA) en Integro uit Bulgarije.

Samen nemen deze organisaties deel aan een proefproject waarbij een antwoord wordt gezocht op bovenstaande en andere vragen. Het initiatief loopt in vier landen, onder het waakzame oog van het European Roma Grassroots Organisation Network (ERGO).

Een 'proefproject' wordt ontworpen om de haalbaarheid te testen van een bepaalde actie en om het nut ervan te evalueren. Het interinstitutionele akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende de begrotingsdiscipline en een goed financieel beheer zorgt ervoor dat deze projecten door de Commissie kunnen worden uitgevoerd op verzoek van het Parlement.

Weg met stereotypen

De campagnes zullen zich richten op de bestrijding van de stereotypering van de Roma in het openbaar en bij beleidsmakers, maar ook in de Roma-gemeenschap zelf. De doelstelling is dit soort gedrag aanpakken en de Roma-gemeenschap motiveren en de instrumenten geven om hun situatie te veranderen en aan hun toekomst te bouwen.

Een van de overkoepelende doelstellingen is de ontwikkeling van een bewustmakingscampagne met modellen, methodes en boodschappen. Zo moet de impact van de campagne gemeten worden en kan het initiatief elders worden toegepast. SPOLU wil ook investeren in menselijk kapitaal via de ontwikkeling van een programma voor jonge Roma-professionals.

Hoe wordt de boodschap overgebracht?

In Roemenië zal het Beleidscentrum voor Roma en minderheidsgroepen gebruikmaken van films om het grote publiek bewust te maken van de problematiek. De doelstelling is jongeren te motiveren, zodat ze niet terechtkomen in Ferentari, een van de ergste Roma-getto's in Boekarest. Het onderliggende idee is dat de cirkel van uitsluiting en stigmatisering in hun buurt moet worden doorbroken. Kinderen uit de Ferentari-wijk worden aangespoord om een alternatieve toekomst te ontdekken. Er wordt momenteel een documentaire gedraaid over het leven in de Ferentari-wijk, in samenwerking met Strada, het bekroonde Roemeense productiebedrijf.

In Roemenië en Italië zullen campagnes tijdens sportevenementen positieve boodschappen verspreiden bij het grote publiek. Sportverenigingen worden aangespoord om zich in dit kader langdurig te engageren ter bestrijding van de haatgevoelens tegenover de Roma. Het Beleidscentrum voor Roma en minderheidsgroepen neemt samen met andere groepen, waaronder de Unione Italiana Sport per Tutti (UISP), deel aan dit project.

In Albanië en Bulgarije zullen lokale en regionale overheden verder aangespoord worden om meer aandacht te besteden aan Roma-kwesties. Vaak behandelen lokale overheden zulke aangelegenheden slechts oppervlakkig. Bovendien zijn veel Roma passief geworden en beschouwen ze dit als 'normaal'. De Roma-gemeenschap wordt dan ook maar zelden als gelijkwaardige belanghebbende beschouwd in het stedelijke beleid.

De Albanese organisatie RAA en de Bulgaarse vereniging Integro streven naar een geïntegreerde aanpak voor de integratie van de Roma via de betrokkenheid van de plaatselijke Roma-gemeenschap, de gemeenten en regio's. Er wordt verwacht dat de Roma als resultaat van dit initiatief meer erkenning zullen genieten als gelijkwaardige belanghebbenden in het ontwerp en de toepassing van beleidslijnen.

Dit initiatief wordt gefinancierd door het proefproject 'Pan-Europese coördinatie van integratiemethodes voor de Roma' – integratie van de Roma, onder het actieterrein 'voorlichting en bewustmaking'.

Het project loopt van 5 juni 2010 tot 5 december 2011

De bijdrage van het EFRO bedraagt € 989 140

De nationale financiering bedraagt € 175 000

Het totale budget bedraagt € 1 164 140

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:
<http://www.ergonet.org>

STEUN AAN DE MEEST BENADEELDE INWONERS VAN HONGARIJE

Er wordt momenteel een experimenteel programma gelanceerd om de ontwikkeling in een dertigtal 'microregio's' in Hongarije op gang te brengen. Dankzij een sterke bijdrage van de plaatselijke gemeenschappen en EU-financiering levert het programma financiering voor honderden projecten op het vlak van infrastructuur, milieu, vervoer en toerisme.

Het programma 'minst' ontwikkelde microregio's' (MOMR) biedt steun aan de meest benadeelde microregio's, vooral in het noordoosten, zuiden en zuidwesten van het land. Het initiatief richt zich op economische ontwikkeling, tewerkstelling, onderwijs en de integratie van de Roma via een innovatieve combinatie van verschillende soorten financiering en operationele programma's.

Totale budget van het programma 'minst' ontwikkelde microregio's' (MOMR): € 340 miljoen aan financiering.

Samen dragen het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Europees Sociaal Fonds (ESF) 85 % bij voor de programmaperiode 2007 tot 2013. De Hongaarse financiering bedraagt 15 %.

Het idee achter het programma en de doelstellingen ervan zijn de bestrijding van werkloosheid, armoede, segregatie en discriminatie. Zo'n 10 % van de Hongaarse bevolking en een op de drie Roma leeft in de meest kansarme microregio's van Hongarije. Bijkomende uitdagingen zijn onder andere een gebrek aan economische activiteit en kwalitatief onderwijs, de migratie van de werkkrachten en een steeds grotere schuld.

In het kader van het eerste nationale ontwikkelingsplan (2004-2006) had Hongarije voor veel van deze microregio's fondsen weggelegd die hoger waren dan gemiddeld. De resultaten van dit initiatief waren echter niet spectaculair en de nationale autoriteiten beseften dat bijkomende acties nodig waren. Zo werd het MOMR-project gelanceerd. Het gaat om een ingewikkeld ontwikkelingsprogramma dat zich richt op de 33 meest kansarme microregio's, gelegen in het noorden van Hongarije, de Noordelijke en Zuidelijke Grote Laagvlakten en de regio Zuid-Transdanubië.

De fondsen van het MOMR-project worden verspreid via drie Hongaarse nationale operationele programma's (regionale en sociale vernieuwing en sociale infrastructuur). Een derde wordt gelijkmatig verspreid, een derde hangt af van het aantal inwoners per microregio (11 000 tot 72 000) en een derde hangt af van het aantal nederzettingen per microregio (4 tot 49). Verschillende andere nationale instrumenten leveren ook een financiële bijdrage aan het MOMR-programma.

Een territoriale aanpak met planning op basis van de beschikbare middelen

Het programma beschikt over een kantoor in Boedapest in het gebouw van het nationale ontwikkelingsagentschap (National Development Agency of NDA). Naast dit kantoor beschikt het programma over twee NDA-coördinatoren per microregio, verschillende deskundigen en bijstand van lokale universiteiten die deze taak op zich wensen te nemen. Samen hielpen zij de microregio's met het opstellen van een projectpakket bestaande uit verschillende geïntegreerde projecten gebaseerd op een lokaal ontwikkelingsplan. Dit dient als uitgangspunt voor het gebruik van de fondsen die elke regio toegewezen krijgt.

Een 5 000-tal mensen droegen hun steentje bij aan de planning van het project. De lokale gemeenschappen speelden in alle deelnemende microregio's een erg belangrijke rol. "MOMR is een uniek project in Hongarije. Het introduceerde een nieuw ontwikkelingsinstrument en selecteerde microregio's in plaats van meer gecentraliseerde regio's of gewesten," zegt Frigyes Janza, MOMR-projectcoördinator.

De beheersautoriteiten selecteerden zo'n 900 projecten, waarvan er al een 250-tal van start zijn gegaan. Enkele voorbeelden: de bouw of renovatie van scholen, kleuterscholen, gezondheidscentra en sociale centra, en bushaltes, maar ook projecten om de kwaliteit van afval- en drinkwater te bevorderen en de bouw van faciliteiten om overstromingen tegen te gaan. Ook de Romagemeenschap buiten de steden wordt gesteund dankzij de aanleg van betere verbindingswegen. Op het programma staat ook de aanleg van verschillende regionale hoofdwegen. Ten slotte wil het programma het toerisme in deze weinig bezochte microregio's een duwtje in de rug geven. Ze beschikken immers over belangrijke culturele attracties en belangrijk cultureel erfgoed.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

<http://www.nfu.hu>

HET EFRO IN EEN NIEUW JASJE –

MINDER BUREAUCRATIE, MEER FONDSEN

Europa kampt nog steeds met de gevolgen van verschillende financiële crisissen. De EU is dan ook tussengekomen om de regelgeving rond het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) te wijzigen. Het resultaat zijn vereenvoudigde beheersregels voor de structuur- en cohesiefondsen. Panorama gaat na welk effect dit alles wellicht zal hebben in de praktijk.

Een belangrijk onderdeel van het Europees economisch herstelplan

De economische crisis houdt aan en heeft het vertrouwen in bedrijven geschaad. Steeds meer mensen verliezen hun baan. Bovendien worden de overheidsfinanciën zwaar onder druk gezet, waardoor overheden en regio's het steeds moeilijker hebben om de evenredige financiering op te hoesten die als basisvereiste wordt gesteld bij investeringen via de structuurfondsen.

Op 16 juni 2010 publiceerde de EU een reeks nieuwe maatregelen met als doel de beheersregels te vereenvoudigen voor de structuur- en cohesiefondsen. Deze wijzigingen moeten de toegang tot deze fondsen vergemakkelijken en investeringen versnellen nu de overheidsfinanciën onder druk staan. In het kader van deze maatregelen om de financiële crisis aan te pakken, ontvangen bepaalde lidstaten aanvullende voorschotten ter waarde van € 775 miljoen. Zo kunnen ze dringende geldstroomproblemen aanpakken.

Deze nieuwe veranderingen werden gelanceerd om liquiditeitsproblemen te helpen aanpakken en de bureaucratie te beperken, zodat de toegang tot de fondsen wordt vereenvoudigd. Een snellere uitvoering van de projecten op het terrein moet de nationale en regionale economieën een duwtje in de rug geven in deze tijden van crisis.

De drie fondsen onder het cohesiebeleid – het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds (ESF) en het Cohesiefonds – investeren tussen 2007 en 2013, in het kader van 455 programma's, in totaal € 347 miljard in alle regio's van de EU.

Een overzicht van de belangrijkste wijzigingen:

- **De invoering van een nieuw uniform maximumbedrag van € 50 miljoen voor alle soorten grote projecten waarvoor goedkeuring door de Commissie vereist is.**

Door deze lagere drempel kunnen kleinschalige milieuprojecten door de lidstaten alleen worden goedgekeurd, zodat ze sneller van start kunnen gaan.

- **De financiering van grote projecten door meer dan één programma.**

Zo kan bijvoorbeeld de bouw van een groot stuk autosnelweg door verschillende regio's nu door verschillende regionale programma's worden medegefinancierd. Dit was onder de vorige regels niet mogelijk.

- **Een beter gebruik van financiële instrumentering.**

Zo kunnen nieuwe kredietvoorzieningen opgezet worden om uitgaven voor energie-efficiëntie en hernieuwbare energie te stimuleren.

- **Het verlichten van de verplichting om investeringen te handhaven over een periode van vijf jaar.**

Deze regels zullen nu alleen van toepassing zijn op bepaalde projecten, zoals bij investeringen in infrastructuur of productieve investeringen. Zij gelden niet voor projecten die onopzettelijk bankroet gaan.

- **De vereenvoudiging van de regels inzake 'inkomstgenererende projecten' (bijvoorbeeld autosnelwegen met tolheffing of projecten waarbij land wordt verhuurd of verkocht).**

Om de administratieve lasten voor de lidstaten te verminderen, wordt nog slechts toezicht gehouden op de inkomsten tot de afsluiting van het programma.

- **Het voorzien van doelgerichte aanvullende voorschotten ter waarde van € 775 miljoen**

Het gaat hier om 4 % van het ESF en 2 % van het Cohesiefonds voor lidstaten die een lening hebben ontvangen in het kader van de IMF-kredietverstrekking voor de betalingsbalans, of wier bbp met meer dan 10 % is gedaald; Estland, Letland, Litouwen, Hongarije en Roemenië voldoen aan deze criteria.

- **Het uitstellen van de regel betreffende vrijmaking in het jaar n+2.**

Volgens de n+2-regel wordt financiering die in 2007 is toegekend en tegen het eind van 2009 nog niet is uitgegeven, automatisch teruggestort in de EU-begroting. Onder de gewijzigde regels kunnen verplichtingen voor 2007 over een langere periode worden uitgegeven.

Deze wijzigingen zijn een aanvulling op het grote aantal andere initiatieven dat sinds het begin van de crisis in het kader van het Europees economisch herstelplan is genomen.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/recovery/

In ieder nummer schetst Panorama de ontwikkeling van twee projecten door de bril van de mensen die ze beheren. We bekijken het geoliede maar soms wat haperende verloop bij het beheer van projecten die door het EFRO worden gefinancierd. We sporen de problemen op en wisselen oplossingen uit.

PROJECT 1

LOGLIFE ONDER DE LOEP

Weetjes

Van januari 2009 tot januari 2012 wordt zo'n € 2,3 miljoen geïnvesteerd in het Longlife-project.

Het ontwerp telt

In juli van dit jaar werden de funderingen gelegd van een prototypegebouw dat de gouden standaard kan worden voor gebouwen in de toekomst. Dit nieuwe prototype wordt gekenmerkt door energiezuinigheid en rentabiliteit en zal steunen op de expertise van vijf landen in het Baltische Zeegebied.

De basis voor dit nieuwe prototype is een 500 pagina's tellende vergelijkende studie die praktijken beschrijft uit Denemarken, Duitsland, Litouwen, Polen en Rusland. Dit model moet de bouwsector wereldwijd een duurzaam, maar ook betaalbaar alternatief bieden.

"Als je voldoende tijd besteedt aan de voorbereiding van een projectaanvraag, dan bespaar je tijd bij de implementatie ervan," zegt Kiefel. "Je mag niet onderschatten hoe nuttig het kan zijn om te overleggen met partners over de verschillende taken en verwachtingen."

De handen in elkaar slaan voor een grotere impact

De voorbije maanden werd in het kader van het Longlife-project informatie verzameld en werd verslag uitgebracht over de huidige stand van zaken wat betreft technologische ontwikkelingen, administratieve vereisten, juridische procedures, financiële perspectieven en de demografische behoeften van de bouwsector in de deelnemende landen.

Er werden gelijkenissen en verschillen blootgelegd om te bepalen hoe specifieke bouwmethoden precies kunnen worden geoptimaliseerd en vervolgens geharmoniseerd. Het resultaat wordt een reeks richtlijnen voor energiezuinigheid, duurzaamheid, optimalisatie van middelen en lage levenscycluskosten.

Van richtlijnen tot architectuurontwerpen

Tijdens het zomersemester geeft projectbeheerder en lector Klaus Rückert lezingen aan de Technische Universiteit in Berlijn. Josifas Parasonis doet hetzelfde aan de technische universiteit van Gediminas in Vilnius. Het doel van deze lezingen is een prototype ontwikkelen voor duurzame en energiezuinige woningbouw.

Op naar meer communicatie

Uiteraard vergt een project in zo'n uitgestrekte geografische regio enorm veel communicatie tussen de partners. Maria-Ilona Kiefel legt uit dat enkel e-mails uitwisselen niet volstond.

"Na onze workshop in Vilnius eind januari beslisten we om regelmatig videoconferenties te houden. Dat bleek erg doeltreffend. Regelmatige controle en samenwerking zorgen voor een groter zelfvertrouwen en zijn dus erg belangrijk voor het Longlife-project."

Flexibiliteit in tijden van crisis

Het project is goed op koers, maar werd wel geconfronteerd met wat moeilijkheden ten gevolge van de economische crisis, waardoor drie partners moesten afhaken. Volgens Maria-Ilona Kiefel was dit een absoluut dieptepunt. Bepaalde taken moesten bijgevolg herzien worden om de doelstellingen van het Longlife-project alsnog te halen.

In elk van de vijf deelnemende landen heeft Longlife drie partners – een universiteit, een administratieve eenheid en een bedrijf. Tijdens de crisis haakten een partner uit Duitsland en twee uit Polen af.

De tussentijdse internationale conferentie van het project werd in juni in Sint-Petersburg gehouden, waar de partners plannen maakten om samen te werken met hun Russische collega's.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

http://www.longlife-world.eu/home_en.html

In ons volgende nummer van Panorama keren we nog eens terug naar het Musikpark en het Centrum voor nanogezondheid (*Centre for NanoHealth, CNH*), maar in dit nummer ontdekken we hoe het twee andere projecten vergaat – het project voor competitieve zorgdiensten (*Competitive Health Services*) en Longlife.

PROJECT 2

COMPETITIEVE GEZONDHEIDSZORG ONDER DE LOEP

Weetjes

Van januari 2008 tot eind 2010 wordt iets minder dan € 1 miljoen geïnvesteerd in het project voor competitieve gezondheidszorg (*Competitive Health Services*).

Het leven vergemakkelijken van patiënten in afgelegen gebieden

Nierpatiënten in het hoge noorden zouden weldra met minder lange wachtlijsten geconfronteerd worden voor afspraken met hun plaatselijke artsen. Zo zullen minder polikliniekpatiënten 320 km heen en terug moeten reizen naar het Raigmore Hospital in Inverness (Schotland). Dankzij nieuwe diensten kunnen bepaalde onderzoeken voor patiënten die dialysebehandelingen ondergaan eenvoudigweg via videoconferenties worden uitgevoerd. In het kader van het Competitive Health Services-project wordt technologie immers doeltreffend aangewend om reis- en wachttijden te beperken – tot groot genoegen van de patiënten die afgelegen wonen in Noord-Europa.

Projectcoördinatrice Minna Mäkineniemi is tevreden over de vorderingen tot nog toe: "We testen eigenlijk meer diensten dan oorspronkelijk op het programma stonden". Het project wordt georganiseerd in de ultraperifere regio's van Finland, Ierland, Noorwegen, Zweden en Schotland. Die gebieden hebben een bevolkingsdichtheid van ongeveer 3,5 inwoners per km².

Meer dan traditionele zorg alleen

We hebben al heel wat bereikt sinds onze laatste projectupdate. Hierbij enkele voorbeelden van de vele nieuwe diensten die gelanceerd werden.

De hoofdafdeling voor nierpatiënten van het Raigmore Hospital in Inverness (Schotland) kan nu rekenen op een videoverbinding met het Caithness General Hospital in Wick (beide ziekenhuizen zijn bijna 180 km van elkaar verwijderd). Deze verbinding is erg nuttig voor het stijgende aantal patiënten in Caithness die kampen met nierfalen. Ook de verpleegkundigen halen voordeel uit deze verbinding, omdat ze zo deskundigen kunnen raadplegen over de behandeling van hun patiënten.

De deskundigen van het universitaire ziekenhuis van Oulu (Finland) behandelen patiënten met allerlei wonden en zweren op de benen in een afgelegen zorgcentrum via een videoverbinding met hoge beeldkwaliteit. De patiënten kunnen een beroep doen op dermatologen, plastisch chirurgen en verpleegkundigen gespecialiseerd in de verzorging van wonden. Bovendien kunnen thuisverpleegkundigen collega's raadplegen die gespecialiseerd zijn in de verzorging van wonden. De patiënten zijn erg tevreden over deze dienst, die nog steeds beschikbaar is, omdat ze niet langer lange en soms pijnlijke reizen moeten afleggen om naar het ziekenhuis of gezondheidscentrum te gaan.

Moderne zorg vergt moderne middelen

Toch heeft dit project moeten afrekenen met heel wat obstakels – technische hindernissen bijvoorbeeld. Mäkineniemi legt uit dat de bestaande IT-infrastructuur de nieuwe diensten niet altijd ondersteunt. In Schotland bijvoorbeeld worden de geluids- en beeldkwaliteit negatief beïnvloed door trage ISDN-verbindingen. Aangezien patiënten ook thuis verzorgd worden, moeten zij ook daar beschikken over een snelle ADSL-verbinding, wat niet altijd het geval is bij senioren.

Ook de coördinatie van de multidisciplinaire teams vormt een grote uitdaging. Het project steunt op de deelname van heel wat deskundigen met een drukke agenda – artsen, verpleegkundigen, gezondheidswerkers, ICT-medewerkers en administratieve medewerkers. Het is dan ook niet altijd gemakkelijk om een gezamenlijk vrij moment te vinden voor de videoverbindingen. De internationale dimensie is nog zo'n hindernis. Het is dus belangrijk om de informatieverbreiding tussen de partners te garanderen, die slechts twee keer per jaar samenkomen.

Een van de meest aangename dimensies van het project is volgens Mäkineniemi de mogelijkheid om kennis te delen en te leren van de andere partners. Hetzelfde geldt voor het ontwikkelen van standaarden. De internationale dimensie heeft ook geholpen om het succes en de haalbaarheid te analyseren van het proefproject voor online diensten, omdat de partnerlanden gegevens uitwisselen. Dit kan nuttig zijn bij de verdere ontwikkeling van nieuwe diensten in de noordelijke rand.

Een tip van Mäkineniemi aan anderen in een gelijkaardige positie? Ontwerp samen een implementatieplan, waarbij iedereen zich volledig engageert om de verschillende doelstellingen te halen. De uitdaging is nu de weg vrijmaken voor duurzame diensten die ook na afloop van het Competitive Health Services-project kunnen worden gebruikt.

NEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

<http://www.ehealthservices.eu>

REGIO'S VOOR ECONOMISCHE VERANDERING – OP NAAR EEN DUURZAME GROEI

Groenere steden voor Europa en duurzame oplossingen op het vlak van energie en ICT – deze twee thema's stonden centraal tijdens de jaarlijkse conferentie van het initiatief 'Regio's voor economische verandering' op 20 en 21 mei 2010.

De conferentie vormt als het ware een drijfveer voor innovatie en economische modernisering. Daarom gingen de deelnemers ook na hoe een duurzame groei kan worden bereikt via doelgerichte acties, meer samenwerking en politieke consensus.

"Het cohesiebeleid bekleeft een bijzonder geschikte positie om de doelstellingen van de EU inzake duurzame groei te bereiken," zei Janez Potočnik, commissaris voor Milieu, in zijn hoofdspeech. Hij legde uit dat het een verschuiving kan teweegbrengen naar een competitievere en groenere economie waar doeltreffender wordt omgesprongen met hulpbronnen.

De conferentie heeft een bijdrage geleverd aan het bereiken van deze doelstelling via de organisatie van workshops en de lancering van lokale actieplannen, de toekenning van de RegioStars-prijzen 2010 en via de mogelijkheid om contacten te leggen en goede praktijken uit te wisselen.

De regio's in actie

In een reeks workshops werden nieuwe perspectieven gezocht voor actuele thema's. Een van de sprekers was Luc Soete van UNU-MERIT Focus, een onderzoeks- en opleidingscentrum in Maastricht. Wat duurzame ICT-oplossingen betreft, suggereerde hij dat onderzoeks- en innovatiebeleid essentieel zijn voor een intelligente, duurzame en inclusieve groei. "De komende jaren zullen de begrotingen van de lidstaten onder druk komen te staan. Daarom is het vandaag fundamenteel om de nadruk te leggen op de bijzondere rol en verantwoordelijkheid van de Europese overheden. Zij moeten zich immers op lange termijn engageren voor de steun aan onderzoek en innovatie."

De provincieraad van Barcelona leverde ook een bijdrage aan de bespreking over methodes om een grotere energiezuinigheid te bevorderen in de regio's en steden. Ze presenteerde een modelproject rond de doeltreffende implementatie van de doelstellingen voor de beperking van de koolstofdioxide-uitstoot. Het milieubeheer in de regio's is verbeterd dankzij het netwerk van gemeentes die duurzaamheidsindicatoren ontwikkelen en ondersteuningsdiensten aanbieden.

In de workshop over groenere steden lag de nadruk op het belang van het hergebruik van verlaten industrieterreinen en verontreinigde stortplaatsen voor de ontwikkeling van steden en regio's.

Actieplannen voor 'fast-track-netwerken'

De conferentie geeft de lancering aan van lokale actieplannen voor de zogenaamde 'fast-track-netwerken' gericht op thema's als innovatie, duurzaamheid, integratie en sociale inclusie. Tijdens de conferentie werden verschillende bestaande fast-track-netwerken voorgesteld. De gemeenteraad van de Italiaanse stad Turijn stelde het lokale actieplan 'gezonde gemeenschappen bouwen' voor. Dit initiatief illustreert de sociale aspecten van een duurzame groei. Het project focust op de bevordering van gezondheidskwesties in de stad en benadrukt de nood aan gecoördineerde acties in verschillende beleidsdomeinen, zoals milieu, sociale zaken en economie. Gezondheidskwesties als gevolg van sociale kwetsbaarheid bijvoorbeeld, kunnen niet opgelost worden via het gezondheidsbeleid alleen.

REGIOSTARS 2010: VERNIEUWENDE IDEEËN IN DE BLOEMETJES GEZET

Zes innovatieve projecten die regionale fondsen ontvingen, namen de RegioStars-prijzen in ontvangst tijdens een prijsuitreiking die georganiseerd werd in het kader van de conferentie. De winnaars zijn het Belgische C-Mine, waarbij een industrieterrein werd omgetoverd tot een centrum waar ondernemers en bezoekers samenkomen; een Zweeds microfinancieringsinstituut dat migrantenvrouwen aan kapitaal helpt om hun eigen bedrijf op te starten; het Litouwse samenwerkingsverband 'Langas į ateitį' dat online diensten aanbiedt aan senioren, personen met een handicap en inwoners van afgelegen gebieden; een nieuw Duits bedrijfsmodel voor de controle van patiënten op afstand; een Frans project voor breedbandinternetverbindingen in dunbevolkte gebieden; en het Litouwse websiteproject esparama.lt dat informatie biedt over de structuurfondsen van de EU.

De RegioStars-prijzen, die voor het eerst ook twee CityStars-categorieën omvatten, worden jaarlijks uitgereikt aan projecten die een inspiratie vormen voor andere regio's.

Regio's geven het goede voorbeeld

De deelnemers aan de conferentie gaven heel wat concrete voorbeelden van vernieuwende en duurzame oplossingen. Juan Alario van de Europese Investeringsbank (EIB) stelde ELENA voor (European Local Energy Assistance), een instrument voor technische bijstand dat steden en regio's helpt bij de voorbereiding van projecten rond duurzame energie die in aanmerking komen voor EIB-financiering. Hij legde uit dat de ELENA-projecten zodanig ontworpen zijn dat ze ook elders kunnen worden toegepast. Dit draagt bij tot de verspreiding van goede praktijken. ELENA wordt gefinancierd via het EU-programma 'Intelligente Energie voor Europa' en biedt steun aan projecten zoals duurzame bouw en milieuvriendelijk vervoer.

In Tsjechië worden energiezuinige maatregelen in de bouwsector medegefinancierd door het EFRO. Ze leidden tot een verlaging van de luchtverontreiniging en de CO₂-uitstoot, lagere operationele kosten voor bedrijven, groene jobs en een gezondere leefomgeving.

Andere voorbeeldige initiatieven zijn het PIKE-project dat toegang biedt tot online overheidsdiensten, en 'B3 - Regions for Better BroadBand Connection', met als doelstelling het dichten van de digitale kloof.

Het initiatief 'Regio's voor economische verandering' werd in 2006 gelanceerd om de regio's de kans te geven om het beleid op een doeltreffende en gecoördineerde manier te beïnvloeden. Het wordt gefinancierd door de INTERREG IVC- en URBACT II-programma's.

NEEM VOOR MEER INFORMATIE EEN KIJKJE OP:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/sustainable-growth/home_en.cfm

Forum over sociale uitsluiting van het Comité van de regio's

De strategie Europa 2020, met de strategische doelstelling 'inclusieve groei', en het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting hebben armoede en sociale uitsluiting heel actief in de kijker gezet.

In deze context organiseerde het Comité van de regio's van de Europese Unie op 8 juni een forum over lokale en regionale reacties op armoede en sociale uitsluiting. De doelstelling van het evenement was enkele van de vele acties op het terrein in de kijker te zetten. Dit kan een bijdrage leveren tot de omzetting van lokale acties in nationaal en Europees beleid. Deze acties worden steeds belangrijker in het kader van de stijgende werkloosheid en budgettaire beperkingen als gevolg van de economische crisis.

Tijdens de conferentie werden drie ruime thema's aangekaart: sociale diensten toegankelijker maken voor iedereen, mensen klaarstomen voor integratie op de arbeidsmarkt en inclusief burgerschap mogelijk maken in stedelijke en landelijke gebieden. Lokale projectbeheerders en andere regionale belanghebbenden uit de hele EU deelden hun ervaringen rond uiteenlopende methodes om deze kwesties aan te pakken. De verschillende voorbeelden van beste praktijken hadden iets gemeen: ze focusten stuk voor stuk op benadeelde groepen in de samenleving – kansarme kinderen, vluchtelingen en asielzoekers, werkloze jongeren, personen met een handicap en daklozen.

In de afsluitende sessie pleitten de deelnemers voor een beter begrip van de verschillende behoeften van personen uit benadeelde groepen en een aanpak die steunt op de sterke punten van elke persoon – talent, interesses, vaardigheden en kwalificaties. Deze aanpak werd ook weerspiegeld in vele van de succesvolle projecten die werden voorgesteld en waarbij de nadruk voornamelijk lag op enthousiasme en motivatie bijbrengen en mensen aansporen om hun leven weer in handen te nemen. Een project uit Schotland vatte dit idee perfect samen met de slogan 'Niets over ons is voor ons zonder ons' ('Nothing about us without us is for us').

DATA 2010/2011	EVENEMENT	PLAATS
4-7 oktober 2010	8ste Open Dagen, Europese week van regio's en steden www.opendays.europa.eu	Brussel (BE)
13-14 oktober	Jaarlijks forum Baltische Zee-strategie van de EU http://www.bsssc.com/news.asp?id=8657&pid=79&sid=79	Tallinn (EE)
November (nog te bevestigen)	De integratie van de Roma: van gegevensverzameling en evaluatie tot evidence-based beleid http://ec.europa.eu/regional_policy/	Brussel (BE)
9 november	Instrumenten voor microfinanciering http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/	Brussel (BE)
16-19 november	Espon-week (http://www.espon.eu/)	Luik (BE)
18-19 november	Conferentie JESSICA en JEREMIE http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/	Brussel (BE)
22-23 november	Informeel ministeriële vergadering	Luik (BE)
30 november - 1 december	Jaarlijkse conferentie van het URBACT-programma http://urbact.eu/en/header-main/annualconference/	Luik (BE)
2 december	Forum van de steden	Luik (BE)
31 januari - 1 februari 2011	5de Cohesieforum	Brussel (BE)
26-27 mei	Conferentie 'Regio's voor economische verandering' en RegioStars-prijzen	Brussel (BE)

Meer informatie over deze evenementen vindt u in de rubriek agenda van onze Inforegio-website:
http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/

In het winternummer van Panorama nemen we het Vijfde Cohesieverslag onder de loep dat normaal gezien begin november zal worden aangenomen.

In een van de volgende nummers van Panorama willen we ook analyseren hoe de wereldwijde economische crisis die in 2008 begon inherente structurele zwaktes blootlegde in vele landen en regio's in Europa, ongeacht hun niveau van economische en sociale ontwikkeling. We bestuderen de verschillende maatregelen die beschikbaar werden gesteld in het kader van het Europese cohesiebeleid. Panorama is op zoek naar bijdragen en voorbeelden van dergelijke projecten.

In 2011 zet Panorama de territoriale samenwerking in de schijnwerpers. Wilt u interessante acties rond dit thema met ons delen, hebt u vragen of opmerkingen over dit onderwerp of over andere aspecten van het regionale beleid? Aarzel dan niet contact met ons op te nemen via

regio-panorama@ec.europa.eu

ISSN 1725-8146
© Europese Unie, 2010
Overneming met bronvermelding toegestaan.

Europese Commissie, Directoraat-generaal Regionaal beleid
Communicatie, informatie en betrekkingen met andere landen
Raphaël Goulet
Tervurenlaan 41
B-1040 Brussel
E-mail: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_nl.htm

